MA 10 OLDAL.

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Bul. Reg. Ferdinand (József főherceg-ut) 4. Telefon: 151. Sürgönycim: Közlöny, Arad. :: Az Aradi Nyomda Vállalat tulajdona. Megjelenik naponta reggel. kiadása és rotációs nyomása

ARADI KÖZLÖNY

ÁRA 5 LEI.

Előfizetési ár: évente 1080, félévre 540, negyedévre 270, havonta 90 Lei. Külföldre havonta 50 Lejjel több. :: Egyes szám 5 Lei. Vasárnap 6 Lei. :: (Bucurestiben 50 bani felár.) Hirdetések tarifa szerint. ::

XLV. évfolyam, 80. szám. ✱ Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF ✱ Kedd, 1930. április hó 8.

Ki az a Stere?

A belpolitikai élet homlokterében most egy érdekes férfiu áll: *Stere* Consantin. Az ő személye körül kavarog a vihar már napok óta és majdnem kormánybukás következett be az egyszerü tény nyomán, hogy Costachescu miniszter az operaház díszelőadásán kiejtette ezt a nevet: Stere:

Nos hát, ki ez a Stere Constantin?

Egy nagyon objektiv és ma a politikai élettől távol álló regáti ur, — aki mellesleg Sterét személyesen is ismeri, — azt mondta, hogy Stere Constantin volt a hajdan elképzelt Nagyrománia legnagyobb fantasztája. Orosz állampolgár volt a béke éveiben, de izig-vérig román. Kiirthatatlanul élt benne a cél. Besszarábiát visszajuttatni Romániának. Ezt propagálta akkor, amikor képtelenség volt a realitását e vágynak elképzelni is s ezért küzdött a cári uralom alatt akkor is, amikor börtön és Szibéria jutott néki osztályrészül. Onnan került mártirként Romániába s Iasiban az egyetemen katedrát kapott.

De jött a háboru és Oroszország a nagyantanttal együtt fogott fegyvert. Stere akkor is Besszarábiát emlegette. A németek Párist fenyegették, de Stere csak Besszarábiát féltette. Románia már a háboruba avatkozás küszöbén állott. Stere csak Besszarábia sorsán aggódott. Látta, ha az antant győz, ugy győz Oroszország is s ha Oroszország győz. Besszarábia elveszett Románia számára. Sőt ennél is többet látott, elvégre ismerte az orosz aspirációkat a Dardanellák felé, ezek pedig csak Románia földjén át vezethettek. És kiadta a jelszót: a németek biztosithatják csak Románia számára Besszarábiát!

Jószándékát, igaz hazafiságát akkor nem vonták kétségbe. Ferdinand király valamikor kitüntette, Ion Bratianu pedig elismerte. Stere kitartott amellett, hogy egy győztes Oroszország sohasem fog lemondani Besszarábiáról. Ellenben szerinte kénytelen-kelletlen lemondtak róla azok, akik a központi hatalmak ellen szólaltatták meg a román fegyvereket. Bratianu a román aspirációk Erdély és Bukovina felé való érvényesülését többre becsülte. És Stere veszni látta Besszarábiát. Még mindig a német orientáció élt benne s ezért küzdött körömszakadtáig, ezért dobatott le repülőgépekről lázitó röpiratokat a román lövészárkokba. Ám a végzet mégis melléje állt: álma megvalósult — s ez volt a veszte. Mely fantasztikus diplomáciai elmeél sejthette, hogy az antantnak győznie kell, de ugy, hogy a leghatalmasabb szövetséges, az orosz mégis vesztes maradjon. Pedig ez történt. Besszarábia rónái megnyiltak a román csapatok előtt s nyugaton összeomlott a német front. Stere földjéről eltünt a kozák s Sorocaban Stere Constantin örömkönnyek közt rendelkezett a besszarábiai nemzeti tanács összehivásáról.

Az események tehát megcáfolták Sterét. Besszarábia a románoké lett anélkül, hogy Románia diplomáciája követte volna Stere elképzelését. Rémes végzet, még a történelem se fogja igazolni őt, pedig ki tudja hová fordul a sors, ha mégis másként dől el a fegyverek szerencséje. De igy is tiszta akarásait az igaz patrióta vágyaként jegyezték fel s a tudóst meg a román eszme hősét tisztelték benne addig... Meddig? Amig a politika áldatlan örvényébe nem került.

Előbb a liberálisok ölelték magukhoz. Besszarábia népe mellette volt. Aztán a nemzetiek felé fordult. Besszarábia mellette volt. A bizalom sohasem a politikai pártoknak szólt, amelyekhez Stere szegődött, hanem Stere Constantinnak. Bratianu a liberális-kormány bizalmas jogtudósaként kezelte és Sinaiaba hivta, amikor Károly herceg trónfosztásakor összeült a koronatanács: szükség volt a tiszta öszetlenségre s a tudós eszére. Maniu a kormányalakitásakor épp ugy, mint oly sokszor később, szintén vele tisztázott sok vitás kérdést. Ő is hivatta, nem is egyszer. De legutóljára a napokban s akkor tudtára adta, hogy a véle való barátság vészt jelent. Maniu képtelen volt másként kivédeni ezt a manövert s a liberális szálka gerendává nőtt. Diabolikus biztonsággal épitették ki ezt a hajszát, amelyben nem birta már az iramot Maniu. Nagyrománia megteremtőjének bizalmasa „hazaáruló" lett s ez a stigma átsütött a hideg megfontoltság nyugalmán. Stere Constantint visszavonulásában követni akarják hivei. Talán ezen fordul meg most minden. De annyi máris tény, hogy a belpolitikai futtatásban salto mortalehoz érkeztünk.

Sterét évek óta, mint árulót nevezik a nacionalista román lapok. De azért még egyetlen kormány sem akadt, amely őt hazaárulásáért, a dinasztia elleni lázitásért vádlottak padjára merné ültetni. Mert ha Sterét elitélnék, vagy csak le is tartóztatnák, az Besszarábiában — enyhén szólva — igen rossz vért szülne.

Az uj utlevélrendelet lehetetlenné teszi a polgárok szabad mozgását.

Az iparosok csak a munkaügyi miniszter engedélyével kaphatnak utlevelet. — Hegedüs Nándor interpellációja a kamarában. — Landau képviselő a besszarábiai zsidók sérelmeről.

A kamara mai ülése.

Bucurestiből jelentik: A kamara mai ülésén Madgearu beterjesztette a román—cseh vasuti egyezményről szóló javaslat ügyét, valamint egy 900 milliós hadügyi hitel javaslatát. Utána Landau a tanácsválasztás körüli zsidó sérelmekről beszélt. A törvény szerint a legnagyobb kisebbségi egyház egy képviselője bekerül a tanácsba. A Regátban azonban s különösen Besszarábiában sulyos visszaélések történtek ennek kapcsán. A tanácsba ugyanis a hatóságok olyan személyeket jelöltek, akik elsőrangu kortesszolgálatot tettek a kormánynak, de nem képviselik a zsidóság többségét. Hivatkozott arra, hogy a hitközség vezetője, vagy annak delegáltja kell, hogy résztvegyen a tanácsban.

Anghelescu belügyi alminiszter válaszol Landaunak. Megállapitja, hogy Landau nem ismeri a törvényt, mert különben tudnia kellene, hogy az ilyen esetekben a kinevezés nem a hitközség, hanem a miniszter döntésétől függ. Landau vitába száll Anghelescuval. Leszögezi, hogyha a miniszter is dönt, akkor is figyelembe kellene venni a hitközség ajánlását.

Ezután Hegedüs Nándor magyarpárti képviselő az utlevelek kiadásánál élethelépteteett korlátozásokat teszi szóvá.

Az uj rendelkezések akadályozzák az állampolgárok szabad mozgását és lehetetlenné teszik az ország elhagyását. A belügyminiszteri utasitás ugyanis előirja például az iparosoknak, hogy csakis a munkaügyi miniszter engedélyével utazhatnak.

A munkaügyi miniszteriumban azonban az ilyen kérvények hónapokig időznek.

Cadere igazságügyi államtitkár parlamenti iniciativa alapján azt kéri, hogy a váradi jogakadémiát egyetemi rangu jogi fakultássá léptessék elő. Ezután a kamara megszavazza az erdőtörvényjavaslatot.

Bocu Sever éleshangu beszéde Temesváron

Hogyan lett Constantinescu Tancred milliomos. — Bratianu ok nélkül veri félre a harangot. Maniu Krisztus tanitásait követi.

Bocu helyébe Petroviciut jelölték temesvári képviselőnek.

Timisoaráról jelentik: A nemzeti-parasztpárt temes-torontáli bizottsága hétfőn ülést tartott, amelyen Bocu Sever kormányzó a kormány munkájáról tartott beszámolót és élénk szavakkal rohant ki az ellenzék és annak lapjai ellen. Az ellenzék öt lapja — mondotta, — amely Constantinescu Tancred pénzéből jelenik meg, állandóan attakirozza a kormányt és annak tagjait.

Tudni kell, hogy ez az ember a liberális párt uralma előtt semmi vagyonnal sem rendelkezett és most mégis többszörös milliomos.

Bratianu Vintila minden alap nélkül ugy veri félre a vészharangot, mintha Isten tudja, milyen veszedelemben volna az ország. Duca és Argetoianu szekundálnak hozzá. Averescu pedig csörteti a kardját. Igaz, hogy a kormány kénytelen volt az adókat emelni, de az azért történt, mert elkerülhetetlen volt, hogy a husz milliárd deficitet, amely a korábbi kormányok büne, fedezzék. Ennek ellenére azonban a parasztok közül senki sem mondhatja, hogy több adót fizetne ma, mint két évvel ezelőtt. A kormány az igazság alapján áll.

Stere személyre vonatkozólag rámutatott a kormányzó a besszarábiai nép hangulatára.

Maniu miniszterelnök Krisztus tanitásait követi és az igazság utján jár. Csak az őrültek vádolhatják őt.

A kisebbségekről is beszélt a bánáti kormányzó: a kisebbség elnevezés a multból ered és Maniu kormánya nem lehet inmorális. A beteges sovinizmust mi nem türjük. A románság ezer éve küzd a nemzeti eszmékért és a helyzet azt mutatja, hogy küzdelmük sikeres volt. Meg kell azonban most már érteni egymást, tanulni kell egymástól és kölcsönösen segitsünk egymáson.

Temesvárról jelentik: A megyei bizottság mai ülésén határozatot hozott, hogy a május 6-án megtartandó temes-torontáli választásra Bocu helyére Petroviciu János volt iskolaügyi inspektort jelöli a megüresedett mandátumra.

Százmilliós költségvetése van Aradmegyének.

Az állandó választmány ma vette át a megye vezetését. — Ez év folyamán népszámlálást rendez a kormány. — Nehány adat Aradmegye költségvetéséből.

(Arad, április 7.) Tegnap délelőtt tíz órakor ülést tartott Aradmegye uj állandó választmánya Lázár Ágoston dr. elnöklete alatt. A választmány átvette a megyei ügyek vezetését az interimár bizottságtól, majd Lázár Ágoston dr. beszédet tartott, amelyben ama reményét fejezte ki, hogy buzgó munkával sikerülni fog a megye viszonyaiban javulást teremteni. Ezután áttértek a megye 1930. évi költségvetésének tárgyalására. A megye idei költségvetése 74 millió 918.225 lei. A széleskörü megyei autonómia nyomán kiterjedt közigazgatásra lesz szükség és ennek tulajdonitható, hogy

a közigazgatási költségek 12 millió 307.500 lejt tesznek ki.

A legnagyobb tétel az utak rendezésére felvett alap, miután ebben az évben az összes megyei utakat rendbe akarják hozni.

Ezért 1930-ra 23 millió 473.000 lejt vettek fel utépitési célokra.

Nagy tétel még az egészségügyi szolgálat kiadásai, miután a megyei közkórház fenntartása is ennek terhére megy.

Az egészségügyi szolgálat kiadásai ezért 7 millió 424.995 lejt tesznek ki.

A megyei nyugdijasok 1925-ig visszamenőleg elmaradt illetmény cimén 3 millió 300.000 lejt kapnak, mig segélyekre 660.000 lejt irányoztak elő. A népszámlálás céljaira a megye 780.000 lejt vett fel miniszteri utasitás alapján és ebből megállapitható, hogy

a kormány 1930-ban feltétlenül népszámlálást akar rendezni.

A bevételi rovatban két tétel szerepel, Aradmegye **rendes bevételeire 64 millió 464.591 lejt, rendkivüli bevételeire 10 millió 453.634 lejt irányoztak elő.**

Az állandó választmány a költségvetés letárgyalásának egyrészét vasárnap délelőtt befejezte és legközelebb folytatja munkáját.

Isac Emil színészeti felügyelő ma Aradra érkezett a szinház ügyeinek megvizsgálására.

A társulat megvédi Szendreyt. Részvénytársaságba tömörülnek az erdélyi magyar szinházak. — Beszélgetés Isac Emillel.

(Arad, április 7.) Szendrey Mihályt szegedi pályázatával kapcsolatosan egymásután érték az erdélyi kritámadások, amelyek nyiltan szemére vetették az igazgatónak, hogy amig ő Szegeden szinházat pályázik, addig szinészei idehaza a legszomorubb napokat élik át s megesik az is, hogy betevő falatjuk sem akad. Szendrey Mihályt közben elgáncsolták különböző körülmények Szegeden és az igazgató hazaérkezett Aradra, illetve Temesvárra, ahol erélyes kézzel igyekezett rendet teremteni a szinháza válsága ügyében és ebben a munkájában leghivebb társaivá maguk a szinészek váltak, akik nyilatkozatot adtak ki és ebben tiltakoztak mindama támadások ellen, amelyek Szendreyt a szinház ügyvezetése körül érték. Ezt a nyilatkozatot elküldték Isac Emil szinészeti felügyelőnek is, azzal a hozzátoldással, hogy vezessen vizsgálatot a szinház ügyvezetése körül.

Szendrey Mihály a napokban Kolozsvárott járt, ahol ő maga is fölkérte Isac Emilt, hogy tegyen vizsgálati látogatást Aradon és valószinüleg ezekkel a kérésekkel áll összefüggésben az a telefonüzenet, amelyet ma délben kapott dr. Lutai Cornel interimárbizottsági elnök Kolozsvárról, hogy Isac Emil az este Aradra érkezik. Először az volt a helyzet, hogy Isac Temesvárra megy a délelőtt ott tartózkodó Szendrey után, a szinészeti felügyelő azonban időközben érdeklődött Temesváron Szendrey után s azt a választ kapta, hogy az igazgató ma délután Aradra érkezik. Igy Isac Emil, aki az esti nagyváradi gyorssal érkezett meg, Aradon szállt ki.

A pályaudvaron Popa Constantin kulturtanácsos fogadta a szinészeti felügyelőt és mint régi ismerősök melegen üdvözölték egymást. Nyomban odaléptünk Isac Emillhez, aki mosolyogva tiltakozott minden nyilatkozattétel ellen.

— Korai lenne bármilyen nyilatkozat is — mondotta.

— Csak annyit tessék talán mondani, mi az aradi utjának célja? — kérdeztem.

— Az aradi szinház ügyeit jöttem felülvizsgálni. Ennyit mondhatok csak.

— A szinészek a multkoriban egy beadványnyal fordultak Önhöz és ebben vizsgálat meginditását kérték a szinház adminisztrációja körül. Vajjon látogatása ezzel áll összefüggésben? — kérdeztem.

Isac erre ezt válaszolta:

— Nem, a beadvánnyal érdemileg még nem foglalkoztam — és ezzel elbucsuzott: Popa Constantinnal beszállt a város autójába.

Isac Emil szavaiból tehát nem derül ki pontosan, hogy kinek a kérésére jött felülvizsgálni a szinház ügyeit, de valószinünek látszik, hogy látogatása mégis vagy a beadványnyal, vagy más szinházi ember kérése nyomán történt meg.

Itt emlitjük fel egyébként azt is, hogy illetékes helyen igen érdekes eszme vetődött fel az erdélyi magyar szinjátszás ügyére vonatkozólag. Eszerint a magyar szinjátszás csak egy egész ország területére szóló koncessziót kapna, amely dr. Janovics Jenő kolozsvári szinigazgató személyére szólna. Ebben az esetben

a meglevő szinházak egy részvénytársaságba tömörülnének és tulajdonképen nem Janovics, hanem ez a részvénytársaság kapná meg a koncessziót.

Az egyesült szinházak igazgatósága döntene azután afelett, hogy hány társulat müködjék az országban, ez egyezne meg a városokkal, ez nevezné ki a társulatok igazgatóit és ez vezetné az egységesitett központi adminisztrációt.

Megalakult a Kisjenő-Erdőhegyi Kereskedelmi Kör.

Kisjenőről jelentik: Kisjenő és Erdőhegy népes kereskedőtársadalma rövid két hét leforgása alatt tető alá hozta a két község vezető kereskedőinek azt a tervét, hogy maguknak otthont alakitsanak, egy szakegyesületet, mely egymás között, mint másokkal és a hatóságokkal szemben, megfelelő erkölcsi tekintélyt és eredményes működést fejtsen ki. Az első értekezletet március 22-én tartották, amikor is kilenc tagból álló előkészitő bizottságot választottak, amely *Messer Béla* vezetésével elvégezte a reá bizott legfontosabb teendőt, hogy megegyezzék a Kisjenő-Erdőhegyi Iparoskör vezetőségével, amelynek égisze alatt mint ennek egyik alosztálya fog működni a kereskedői testület. Az Iparoskör a legnagyobb jóakarattal kezelte és a legteljesebb támogatásban részesitette a kereskedők ügyét és saját igényeitől is eltekintve, vidéki keretekhez mérten megfelelő helyiségeket bocsájtott az Iparoskör épületében a kereskedői testület rendelkezésére. Igy semmi akadálya nem volt annak, hogy az előészitő bizottság április hó 5-én már alakuló gyülést hivjon össze, amelyen Kisjenő és Erdőhegy kereskedői majdnem kivétel nélkül jelen voltak. Az Iparoskört *Fackelmann* Sándor és dr. *Margócsy* Géza ügyész képviselték. *Messer* Béla, az első értekezlet, valamint az előkészitő bizottság elnöke meleg szavakkal üdvözölte az Iparoskör elnökét, megköszöni a kereskedők részéről a nagy érdeklődést, mely élénken bizonyitja, mennyire szükségét érzik mindannyian a szakegyesület megalakulásának. *Somló* István felolvasta az Iparoskörrel való megállapodás szövegét, amelyet jelentéktelen közbeszólások után, amelyek inkább jogi természetü felvilágositásokat kértek, az alakuló gyülés teljes egészében elfogadott.

Ezután egyhangu lelkesedéssel megválasztották az egyesület elnökévé Messer Béla kisjenői nagykereskedőt, mig az igazgatóság többi négy tagjává az elnök inditványára megválasztatnak: *Onica* Mihai alelnök, *Somló* István pénztárnok, *Löwy* Mihály háznagy és *Neumann* Géza titkár. A választmány tagjai: *Mann* Géza, *Vály* Elemér, *Löwinger* Péter, *Pâvel* Aurél, *Braun* Béla, *Bonczos* Miklós, *Ispravnic* Gheorghe, *Schillinger* Sámuel, *Sándor* Dezső, *Löwy* Ignác, *Hegedüs* Kálmán és *Mann* Jenő. Póttagok: *Bondor* György, *Menczer* Dezső és *Wrbitsky* Lipót. Számvizsgálók: *Taran* Tódor, *Ney* Aladár, *Veres* Ernő. — A gyülés ezután megbizta a választmányt a házszabály kidolgozásával és hogy annak elkészültével ujabb gyülést hivjanak össze. — Messer Béla elnök ismételten köszönetét fejezte ki az Iparoskör elnökének és dr. Margócsy Géza ügyvédet, aki a szervezés fáradságos munkáját nagyszerüen és önzetlenül végezte, megkérte, hogy a testület ügyészi tisztjét vállalja el. Dr. Margócsy megköszönte az egyesület bizalmát. Utána a gyülés véget ért és ezzel megkezdheti müködését két község törekvő, szorgalmas embereinek nemes célkitüzésekkel megalakult egyesülete.

Chorin Ferenc és Weisz Fülöp Kolozsváron

Az előkelő magyar közgazdászok a zsilvölgyi bányák racionalizálása ügyében folytattak tárgyalásokat. — Chorin Ferenc és Weisz Fülöp nyilatkozata.

Kolozsvárról jelentik: Ma délelőtt Kolozsvárra érkezett *Chorin* Ferenc a Salgótarjáni Kőszénbánya R.-T. igazgatója és *Weisz* Fülöp, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank elnökigazgatója. A két európai hirü közgazdasági szaktekintély Bucurestiből érkezett meg és mindketten tárgyalásokat folytattak az Erdélyi Bank R.-T. igazgatójával *Hargitay* Bertalannal, valamint *Iovanescuval*, a Banca Nationala kolozsvári fiókjának igazgatójával. Chorin Ferenc és Weisz Fülöp a *zsilvölgyi bányák racionalizálása ügyében folytattak tárgyalásokat a bucuresti-i érdekeltséggel.*

Az *Aradi Közlöny* munkatársának alkalma volt beszélgetést folytatni Weisz Fülöppel, aki kijelentette, hogy csupán közgazdasági érdekek szólitották Romániába és annak a reményének adott kifejezést, hogy Románia és Magyarország közgazdasági együttmüködése a legrövidebb időn belül valósággá válik.

— A romániai gazdasági krizis — mondotta Weisz Fülöp — világkrizis, amelynek megoldásán nálamnál sokkal nagyobb gazdasági szaktekintélyek dolgoztak. Egy azonban bizonyos, hogy ennek a krizisnek a megoldásához nagyon sok jóakarat és megértés szükséges. Ha az országok megértéssel tekintenek egymásra, ugy a krizis megoldása rövid idő kérdése.

Chorin Ferenccel is alkalma volt munkatársunknak beszélni, aki elmondotta, hogy Romániának a közeljövőben remélhető gazdasági fejlődése módot nyujt arra, hogy a zsilvölgyi bányáknak racionális kitermelését biztositsák. *Szó van a villamos centrálé megépitéséről.* Ez azonban csak olyan helyen lehetséges, ahol már régen müködő és gazdasági szempontból sok előnyt nyujtó vállalatok vannak. A román és magyar érdekeltségek között folynak a tárgyalások, *amelyek remélhetőleg a zsilvölgyi bányáknak a közeljövőben való fellendülését vonják maguk után.*

Még 5 napig tart az IVETTE-hét

Lutai dr. hazaérkezett Bucurestiből.

Szakértő mérnököt delegálnak a gépüzemek leltárának felértékelésére.

(Arad, április 7.) Ma hazaérkezett Bucurestiből Lutai Cornel dr. interimár-bizottsági elnök, aki körülbelül egy hétig tartózkodott a fővárosban, hogy fontos — többnyire adminisztrativ — városi ügyeket intézzen el. Hazaérkezése alkalmából az Aradi Közlöny munkatársa beszélgetést folytatott az interimár-bizottság elnökével, aki a következőket mondotta:

— Elsősorban eljártam annak érdekében, hogy a miniszterium egy szakértő mérnököt küldjön ki, hogy a gépüzemek leltárát felértékelje. Enélkül nem lehet megejteni az üzemek komercializálását és ezért ez a kérdés rendkivül fontos. Közbenjárásomra megigérték, hogy a mérnök delegálása még ebben a hónapban megtörténik. Ezenkivül nagyobbára közigazgatási természetü ügyeket intéztem el, igy többek között hazahoztam az Apollo helyén müködő Select-mozi müködési engedélyét, a fegyelmi-bizottság városi tagjainak — Berzován János pénzügyi főnök és Stefanut Sabin — kinevezését, valamint a miniszterium hozzájárulását egy uccanyitáshoz, a mely Ségát a buzsáki pusztával köti össze.

Az interimár-bizottsági elnök ma reggel átvette hivatalát és délután már az interimár-bizottság ülésén elnökölt.

A franciaországi bortermelő szövetkezetek jó áron értékesitik a bort.

Teodorescu szőlészeti vezérfelügyelő érdekes előadása Gyorokon.

Gyorokról jelentik: Teodorescu bucuresti-i szőlészeti vezérfelügyelő vasárnap délután fél három órai kezdettel nagyérdekességü szőlészeti szakelőadást tartott a külföldi borgazdaságról a gyoroki moziban. A termet nagyszámu közönség zsufolásig megtöltötte. Az előadáson Aradról, Radnáról, Ménesről, Világosról is sok szőlőtermelő résztvett, akik a legnagyobb figyelemmel hallgatták végig a nivós előadást.

Az inspektor leirta a különböző országok bortermelési és értékesitési módszereit. Mint érdekességet megemlitette, hogy Spanyolországnak sikerült kiszoritania a francia borokat Németországból. Elmondta, hogy *Espernayban harminc kilométer hosszuságu pezsgős pince van, ahol az egész hegycsoport termését összegyüjtik.* Ezen a vidéken a szőlőtermelő gazdák szövetkezetbe tömörültek és együttesen borárverés utján adják el terméseiket. Csak kitünő bort hoznak forgalomba itt. Kiszemezett szőlőtermésüket behozzák a szövetkezeti mázsálóba, lemérik, villanyos borsajtó utján összezuzzák a bogyókat, azután a bort elhelyezik a pincékben, ahol három évig kell állnia, amig óborrá válik. Ekkor borárverésre bocsátják a gondosan palackozott és a termelő vignettjával ellátott borokat. A világ minden országából érkeznek ide borkereskedők, akik a kóstolókon kiválogatják a nekik megfelelő borokat és közben az egymásralicitálás révén alaposan fölverik az árakat, ugy, hogy a termelők jó áron értékesitik boraikat. A vevőkhöz azután hordószerü favaggonokban szállitják el a borokat.

Az értékes előadás szerzője ezután filmen bemutatta a dió, alma, barack, valamint a szőlő termelését, különös tekintettel a spalierneveléssre. Utána bemutatta szemléltető módon a csomagolást is. Előadása végén lelkesen ünnepelték Teodorescu inspektort.

Gyorsan szállithat —

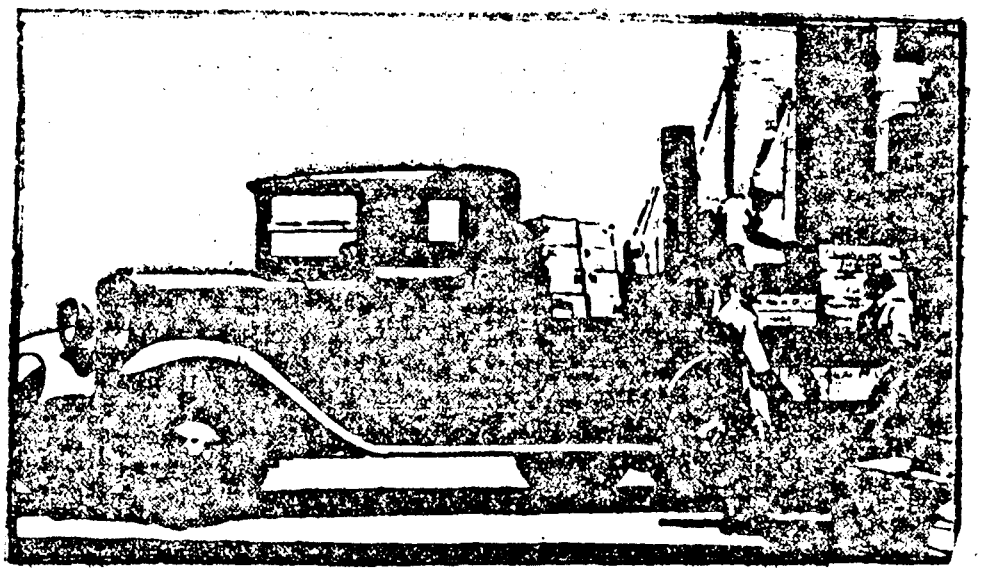

áruját ott adhatja el, ahol azért jobb árat ér el, ha Chevrolet-teherkocsit használ

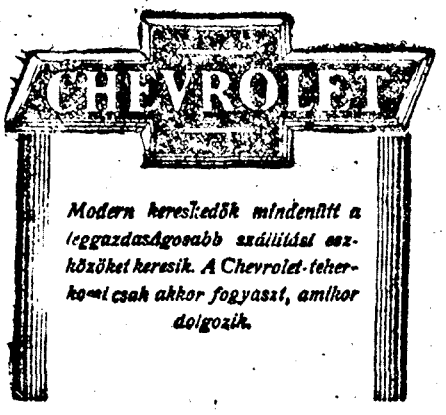

A Chevrolet-bizományos készséggel áll rendelkezésére próbautra.

NAGY füszerkereskedések, áruházak, fa- és szénkereskedők, sörgyárak, gazdaságok — minden üzlet, amelynek gyorsan kell szállitania, értékes segitséget, biztos, hasznothajtó munkatársat talál a Chevrolet-teherkocsiban.

Ez a teherkocsi a világ legnépszerübb teherkocsija lett alacsony tonnakilométer költsége miatt. Egyrészt kevés benzint és olajat fogyaszt, másrészt az alacsony tonnakilométer költség a Chevrolet hosszu élettartamának köszönhető.

Teljes terheléssel száz és száz kilométert fut e teherkocsi minden hiba nélkül és a kilométerek ezreit teszi meg, annélkül, hogy egyetlen javitásra is szüksége lenne. A hathengeres motor ugy épült, hogy minden próbát kiáll, amelynek a napi használat közben alávetik.

A Chevrolet-teherkocsi részletes adatait — az üzemi költségeket — szivesen közli a legközelebbi Chevrolet-bizományos.

CHEVROLET TEHERKOCSIK

A GENERAL MOTORS GYÁRTMÁNYAI

Az arad—pankotai személyvonat karamboljáért a biróság ma vont felelősségre két tisztviselőt.

Elhalasztották a főtárgyalást.

Hogyan történt a karambol?

(Arad, április 7.) Két aradmegyei vasuti tisztviselő állott ma az aradi törvényszék büntetőtanácsa előtt, akik ellen az ügyészség egy vasuti karambol miatt emelt vádat. Még 1927. szeptemberében történt, hogy

az aradi személyvonat Pancota és Ternova között a nyilt pályán belefutott az ott veszteglő tehervonatba.

A vasuti szerencsétlenség következtében több vasuti kocsi teljesen hasznavehetetlenné vált s

az utasok közül többen sulyosan megsebesültek.

A karambol után megindult vizsgálat ugy találta, hogy Crainic Gheorghe ternovai és Ghiyulescu pancotai vasuti tisztviselők felelősek a szerencsétlenségért és ezért vádat emelt ellenük az aradi ügyészség.

A mai tárgyaláson mindkét vádlott ártatlanságát hangoztatta. Azt állitották, hogy nem voltak képesek a kritikus időben telefonösszeköttetést kapni. Crainic szerint, amikor a tehervonat indulásra készen állott még 25 perc hiányzott a személyvonat pancotai indulásának idejéig és azt hitte, hogy ezalatt a tehervonat beérkezik Pancotára.

A tehervonat mozdonyának azonban nem volt elég gőznyomása és emiatt a nyilt pályán kénytelen volt megállani.

Közben elérkezett a személyvonat pancotai indulásának ideje és miután Ghivulescu nem kapott értesitést a tehervonatról, utnak inditotta a személyvonatot és a nyilt pályán bekövetkezett a katasztrófa.

Dr. Raicu Aurel és Pausesti ügyvédek ezután a bizonyitás kiegészitését kérték, aminek a törvényszék helyt adott és több tanu kihallgatását rendelte el. A tárgyalást elnapolta.

Nagy viharban szállt le a Graf Zeppelin próbautja után.

A szélroham kétszer is a magasba ragadta a léghajót. — Egy munkás sulyosan megsérült. Megrongálódott a Zeppelin utasgondolájának ütközője.

Friedrichshafenből jelentik: A Graf Zeppelin második próbautja után a kedvezőtlen szélviszonyok miatt szokatlan hosszu ideig tartott, amig a Zeppelin kiköthetett. A rendkivül heves szélroham a Zeppelint kétszer is ujra a magasba ragadta. Eközben a kötelet tartó legények egyike nem tudta elég hamar a kötelet elengedni, ugy, hogy *a Zeppelin a magasba ragadta, négy-öt méter magasságból lezuhant és sulyos sérüléseket szenvedett.* Egy másik munkást sikerült az utasoknak beemelni a gondola ajtaján. Végül segitségül hivták a szomszédos motorgyár száz munkását és az igy megerősitett vontatószemélyzettel végül is sikerült a Zeppelint lehorgonyozni. A Zeppelin utasgondolájának ütközője a szokatlan erős földhöz ütődés következtében elgörbült.

Ajándéktárgyak vésnöki munkálatait, **gummibélyegzőket**, domborunyomásu névjegyeket és levélpapirokat, szépen és olcsón készit: **Csáky Gyula vésnök** Arad, volt Salacz-u. 5

Irodalom és müvészet

Szezonzáró müsoros est a zsidó kulturházban.

Zsufolt teremben tartotta meg az aradi zsidó ifjusági kulturkör az idei szezonban utolsó müsoros estélyét, amely, mint eddig, most is igen élvezetes müsorral szolgált. Az estélyt Faragó Rezső aradi bankvezérigazgató szellemes beszéddel nyitotta meg, amelyben vázolta a zsidó kulturház eddigi munkásságát, egyben bejelentette, hogy az igazi munka a jövőre vár, amidőn is sikerülni fog Arad egész zsidósága előtt szimpatikussá tenni ezt az intézményt.

Utána Weisz Böske aradi urileány héber és jiddisdalokat adott elő, Szenes Márta zongorakisérete mellett. Dr. Steiner Jenő a zsidó viccről tartott élvezetes előadást, amelyben erős felkészültséggel vázolta a zsidó vicc eredetét. A nagy tetszéssel fogadott értekezés után Chilevitz Rózsi mondotta el müvészesen Szabolcsi Lajosnak „A mainzi rabbi" cimü novelláját. Az est dr. Gara Ármin zárószavaival ért véget.

---

* **Pataki Veronika táncestélye** iránt, mely április 10-én lesz a Kulturpalotában, városszerte igen nagy az érdeklődés. Minden egyes tánca igazi, tiszta müvészet. Sokoldalu müsorának összes számait mély átélés, finom formák, teljesen uj és izig-vérig modern kifejezések jellemzik. Felejthetetlen lesz mindenkinek ez a stilusos estély, melynek kiséretét Kósa György, a kiváló budapesti zongoraművész látja el. Kosztümjei külön érdekességre tartanak számot.

* **Az aradi szinház heti müsora.** Kedd: Takács Alice (drámaujdonság, C. bérlet.) Szerda: Takács Alice (dráma, A. bérlet.) Csütörtök: Sisters (operettujdonság, B. bérlet.) Péntek: Sisters (operett, C. bérlet.)

* **A „Wizo" mesedélutánja az Iparos Otthonban.** A „Wizo" aradi nőegylet vasárnap folytatta sorozatos mesedélutánját az Iparos Otthonban, amelyen igen élvezetes müsor mellett Arad egész gyermektársadalma megjelent. A rendezés nehéz munkáját Anhaltzerné elnöknő vezetésével az egész nőegylet végezte.

* **Salgó Piri és Szöllősi István előadása az Anyák Iskolájában** a rendes nagy hallgatóközönség előtt folyt le. Szöllősi a modern nevelési törekvésekről beszélt. Érdeklődéssel hallgatott és tetszéssel kisért előadásának alapgondolata, hogy ugy a családban, mint az iskolában a nevelés vezető motivuma a gyermekek testi és lelki adottságai. A munkaiskola és nem a szótanulás iskolája és az ennek megfelelő családi hatások fognak szebb jövőt teremtő nemzedéket nevelni. A háromnegyedórás előadást követte dr. Czettelné-Salgó Piri rövidebb felolvasása a modern zenetanitásról. A tartalmas, szépen megfogalmazott tanulmányban a kitünő müvésznő és tanárnő igen hatásos példákkal magyarázta meg, mennyire szükséges a rádió korában is az ifjuság zenei müvelése és mily kedvessé és értékessé lehet ezt tenni, ha a hallás fejlesztésén és nem az elmélet gépiességén alapul. Az előadást lelkes tapssal köszönte meg a közönség. Csütörtökön a szülőket különösen érdeklő tárgyról, az ifjuság pályaválasztásáról fog lélektani alapon beszélni a neves kolozsvári idegorvos, dr. Elekes Miklós. Ezzel bezáródik az Anyák Iskolája.

* **Hangverseny az Iparos-Otthonban.** Az Iparos-Otthon dalkörének és zenekarának hangversenyét vasárnap este tartotta meg élénk érdeklődés és zajos tetszés mellett. A müsor gondosan összeválogatott élvezetes számokból állott. „Zách Klárá"-t, Arany János balladáját, mély átérzéssel és hatalmas drámai erővel adta elő Bodnár József, zongorán kisérte Reimlein Zoltán. Magyar rapszódiát Zimmer Simon cselló és Reimlein Zoltán zongoraegyüttesével hangos siker mellett adták elő. Kedves monológot adott elő Mihalek Lujzika, Dittrich Irénke zongorajátékával nyerte el a közönség tetszését. A vegyeskar és a zenekar számai, amelyeket Buja Sándor dr. vezényelt, precizek és hatásosak voltak. Az Iparos-Otthon zenekulturájának kiváló fejlettsége Buja Sándor dr. érdeme.

* **Az aradi Gutenberg-Dalkör husvét vasárnapján este a Kulturpalotában diszhangversenyt rendez.**

* **Takács Alice.** Szomory Dezső szinmüvét választotta az aradi szinház ujabb évadnyitóul és alkalmasabb, impozánsabb darabot nem is lelhetett volna. Szomory Dezső ritkán szólal meg, de egy-egy darabja fölér más iró három-négy munkájával. Háttérben a nagy probléma, szabad-e az orvosnak a gyógyithatatlan beteget megölnie. Takács Alice egyik betegével megteszi ezt, s a gyilkosságot az egyik kolléga vállalja, aki vállal érte kétesztendei börtönt is. Amikor kiszabadul, reméli, megkapja igazi jutalmát: Takács Alicet. Ez azonban akkorára már a hires orvosprofesszor fiának kedvese és gyermeket hord a szive alatt. Takács Alice örökre adósa marad a vegyészkollégának, aki félreáll. B. Kálmán Sári játsza a cimszerepet. Tökéletes müvészteljesitmény. Mellette minden szereplő kitünő alkalmazkodás. Ma este a premier és szezonnyitó C. bérletben megy. Holnap A. bérletben az előadást megismétlik.

* **Sisters.** Csütörtökön este lesz a szezon legfrissebb slágerének aradi premierje. Ekkor mutatja be az aradi szintársulat operettegyütese: a Sisters-t. Természetesen a slágernek kijáró gond és lelkesség jellemezte az előkészületeket és Temesvárott egész sereg zsufolt házat vonzott. Békeffy és Lajthay a szerzői, akik nagyon is jólismertek az aradi közönség előtt is. Balázs István rendezte a darabot, aki nemcsak kitünő bonviván, de ötletes és leleményes rendező is. Csodálatosan szép diszletei vannak az operettnek és a főszereplők: Viola Margit, Kertész Manci, Fekete Cica, Indra Manyi, Balázs, ifj. Szendrey, Győző, Kassay, Joanovits tudásuk legjavával nagyszerű előadást produkálnak. Csütörtöktől egész héten a Sisters a müsordarab.

* **Pataky Sándor képkiállitását** a széleskörü érdeklődésre való tekintettel két nappal meghosszabbitja. A tárlat igy *csütörtökön, 10-én* zárul.

Kifosztották az Atheneult. Bucurestiből jelentik: A Calea Victorien az Atheneul könyvesboltját ma kifosztották. A betörők 100.000 lei készpénzt és nagymennyiségü árut raboltak el.

Kiárusitjuk! minden elfogadható árban valódi angol és brünni szöveteinket. **Waldmann & Engel** v. Deák F.-u. 22.

A Dreyfus-ügy feltámadása.

Párisból jelentik: Henri *Torres,* a világhirü francia ügyvéd különös párbajra hivta ki Leon *Daudet*-t, az ismert irót. Torres „A Dreyfus-ügy" cimü szindarabot akarja átdolgozni, mire Daudet az Action Francaise hasábjain erős harcot folytatott az ellen, hogy felujitsák ezt a kérdést.

Az ügyvéd most nyilvános szópárbajt ajánlott fel az irónak. A szónokok egy órát beszélhetnek, mig a replikák számára tizenöt percet kapnak. Választott biróság állapitja meg, ki a győztes. A biróság tagjaiul Torres két baloldali politikust, *Herriot* és *Daladier*-t nevezte meg, akik annakidején küzdelmet folytattak Dreyfus megkegyelmezése érdekében. A nem mindennapi párbajnál beszedett belépti-dijakat az árvizkárosultak javára forditják.

Leitner Ernő dr. 80 éves.

(Arad, április 7.) Ma este ünnepelte meg bizalmas családi körben dr. Leitner Ernő, az aradi állami gyermekmenhely volt főorvosa és Aradváros nyugalmazott tiszti orvosa nyolcvanadik születésnapját. Leitner Ernő dr., aki mögött hosszu, önfeláldozó munkával eltöltött multáll, mint mindig, ezuttal is elkerülte a nyilvános ünneplést és csak meghitt családi körben ünnepelte meg a születésnapot, amely alkalomból két fia, Leitner Ferenc és Ernő, valamint leánya Gartner Rezsőné Budapestről Aradra érkeztek, hogy édesatyjuk társaságában töltsék ezt a napot.

Leitner Ernő dr. érdemeit a régi aradiak előtt szinte felesleges megismételni, mert hiszen mindenki, aki a régi Arad polgára, jól ismeri azt a tevékeny, energikus munkát, a melyel több fontos, nélkülözhetetlen egészségügyi intézmény megalapitásában résztvett. Leitner Ernő dr., mint pap jött Aradra, itt azonban kilépett a papi rendből és orvosi pályára ment. Először az aradi munkásbetegsegélyző pénztárhoz lépett be orvosként és itt müködött több éven át. Hamarosan olyan nevet szerzett magának, hogy a város a kerületi orvosi állást ajánlotta fel számára. Husz éven át müködött a városnál, közben pedig tevékeny szerepet vállalt több fontos aradi egészségügyi intézmény alapitásában. Az ő érdeme volt, hogy néhai Károlyi Gyula gróf főispán és báró Andrényi Károlyné megalapitották a mostani gyermekkórházat, amely ma is egyike a legfontosabb aradi kórházaknak. 1898-ban megalapitotta a Stefánia csecsemővédő egyesületet. Mint az állami gyermekmenhely orvosa három évi szakadatlan munkával elérte azt hogy, a gyermekmenhely egy bérházból saját épületébe költözött át a Kossuth-uccába. Mindenütt, ahol komoly munkát kellett kifejteni az egészségügyi állapotok megjavitására, dr. Leitner Ernő járt elöl és lelkesedésével inspirálta munkatársait is.

Amikor 1917-ben, negyven évi szakadatlan, jótékony munka után Leitner Ernő dr. nyugalomba vonult, a város akkori vezetőinek javaslatára a király, érdemei elismeréséül, az „ujpanádi" nemesi előnevet adományozta neki. Néhány évig még nyugalombavonulása után is orvosi praxist folytatott és népszerüségére jellemző, hogy az anyák tömegesen keresték fel Leitner dr.-t beteg gyermekeikkel, kijelentve, hogy csak benne biznak meg. S Leitner dr. egész lelkével folytatta munkáját, mert nála nemcsak kenyérkereső pályát jelentett az orvosi pálya, hanem apostoli hivatást. A szegény lakosság rajongással emlegette nevét, mert a szegényektől nem fogadott el honoráriumot. Három évvel ezelőtt, 1927. juniusában Arad orvosi kara melegen ünnepelte Leitner Ernő dr.-t, ötvenéves jubileuma alkalmából.

Nem reklám, hanem valóság, hogy női és leányka-felöltők legolcsóbban PLESZ Központi női ruhaáruházban szerezhetők be, a szinház hátsó bejáratával szemben. Óriási választék, szelid és olcsó árak. — **Kereskedők részletcsoportjának tagja.**

Ujabb részletek a Szécsi-cég ellen inditott bünvádi eljárásról.

Szécsi Oszkár idejében kilépett a cégből és továbbra is élvezi az angol üzlettárs bizalmát. A Szécsi-cég bárhol található értékeire elrendelték a bünügyi zárlatot. — Biztositási végrehajtás a lefoglalt értékekre.

(Arad, április 7.) Az *Aradi Közlöny* vasárnapi számában már részletesen jelentette, hogy az aradi Szécsi és Társa cég ellen a vele társasviszonyban levő manchesteri cég bünvádi feljelentést tett. Budapesti tudósitónk ma a Szécsi-ügyben további érdekes részletekkel szolgál: A panaszosok kivánságára nemcsak a cég áruraktárát vették zár alá, hanem

bünügyi zárlatot foganatositott a rendőrség a Szécsi és Társa cégnek bárhol található értékeire.

Igy a vállalatnak a szállitmányozóknál, Dénes és Heisler szállitó cégeknél külföldi cégektől érkezett áruira is, továbbá a rendőri bizottság bünügyi zárlatot foganatositott a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank Berlini-téri fiókjánál Szécsi és Társa, valamint *Szécsi* Lajos folyószámláira és váltóira, továbbá az óbudai Fehéritőgyárban, a cég készitésre kiadott áruira. A bünügyi zárlat bevezetése után a manchesteri cég budapesti jogi képviselője, dr. *Várkonyi* Oszkár, biztositási végrehajtást kért a lefoglalt értékekre.

A rendőrség megállapitotta, hogy Szécsi Oszkár a cég volt beltagja már 1929. augusztusában kilépett a cégből és igy bátyja, Lajos egyedüli tulajdonosa maradt a vállalatnak.

Érdekes, hogy *Szécsi* Oszkár az S. D. Bles & Company panaszos manchesteri cég bizalmát teljes egészében megtartotta, mert amikor a Szécsi és Társa céggel támadt differenciák miatt megszakitotta velük az összeköttetést,

Szécsi Oszkárt bizta meg azzal, hogy Magyarországon s Romániában állitsa fel Blesék fiókjait és mind a két országban a vállalat ügyvezető igazgatójává nevezte ki.

Szécsi Oszkár az uj Bles-telepek felállitása végett érkezett Aradról Budapestre. Ezt az alkalmat használta fel a hatóság, hogy őt bátyja bünügyében a budapesti rendőrség tanuként kihallgassa.

PATAKI Veronika táncestélye
április 10-én a Kulturpalotában.
Kiséri: **Kósa György** zongoraművész.
Jegyek: Sándor F. könyvkereskedésben.

Stere megalakitja a régi parasztpártot.

Husz képviselő és négy szenátor szolidáris Sterével és külön csoportot alakitanak a parlamentben. — Iunian és Lupu Stere mellé áll. — Érdekes kombinációk. — A besszarábiai kérdés elintézése után Maniu átadja a helyét Iorgának.

Felemelik a csendőrség létszámát Besszarábiában.

Bucurestiből jelentik: Ma délelőtt 10 órakor a besszarábiai képviselők és szenátorok ujabb értekezletre gyültek össze a Metropol-szállodában. Az értekezleten megjelent *Madgearu* és *Mirto* is. Különösen Madgearu arra igyekezett rábirni a megjelenteket, hogy ne bontsák meg a párt egységét és kérte őket, hogy maradjanak meg továbbra is a párt kötelékében. Jelenleg az erőviszonyok a besszarábiai helyzetben a következők:

Stere mellett Codreanu vezetésével kitart 20 képviselő és 4 szenátor. A regáti parlamenterek közül azonositja magát *Petre* Andrei és Nichifor *Graur* putnamegyei képviselő is. Ezzel szemben az izmaili, a hotini, az orhei-i, a lapusnai képviselők nem csatlakoznak hozzá. Hir szerint *Moldovanu tartományi igazgató sem szolidáris Sterével.* A szolidáris képviselők a pártból való esetleges távozásuk után nem mondanak le mandátumaikról, hanem ellenzéki frakciót alkotnak és céljuk egyrészt az lesz, hogy respektálják a régi parasztpárt eliveit, másrészt, hogy Sterét rehabilitálják.

Politikai körökben különösnek tartják Pan Halipa magatartását. Pan Halipa ugyanis tegnap még azt hangoztatta, hogy kitart Stere mellett, mára viszont megváltoztatta álláspontját.

A döntő tanácskozások ma éjszaka folynak és ezeken résztvesznek Mihalache, sőt Maniu is.

A Facla rendkivül érdekes politikai kombinációkat közöl. Eszerint

Iunian elhatározta azt, hogy követi Sterét és vele együtt megalakitja a régi parasztpártot, amelybe belépne Lupu is.

Ugyancsak a Facla közli azt, hogy Maniu a besszarábiai tanácskozások befejezése után nyomban hozzálát kormánya átszervezéséhez. Ennek alapján Popovici lenne a belügyminiszter, Vaida a külügyminiszter, Mironescu a közoktatásügyi, Ioanitescu a munkaügyi, Scodreanu admirális a hadügyminiszteri. Costachescu kilépne a kormányból, Raducanut pedig a Credit Agricol igazgatójává neveznék ki. P. Ioanitescu lenne az egyik belügyi alminiszter, Crisan Lugojeanut követné a miniszterelnökségi államtitkárságban, akit viszont egyik előkelő európai államban követté delegálnának. Ugyancsak a Facla kombinálja azt is, hogy Maniunk az a terve,

aminta a besszarábiai tanácskozások végetérnek, lemond és helyét Iorgának adja át, aki koaliciós kormányt alakitana,

amelyben Manoilescu, Garofliid, P. Ioanitescu, Petrovici, Dan Sever, Crisan és Hatiegan Emil vennének részt. A koaliciós kormány novemberig vezetné az ügyeket, azután ismét a nemzeti-parasztpárt állana a hatalom kormányrudjához.

Természetesen ezek csak kombinációk, a melyeket az érdekességük miatt közlünk.

Bucurestiből jelentik: Az esetleges besszarábiai agitációk megakadályozására ma Nicoleanu csendőrségi felügyelő, Gavanescu hadtestparancsnok és Anghelescu hadseregfelügyelő értekezletet tartottak és elhatározták,

hogy a csendőrségi létszámot lényegesen felemelik.

Bucurestiből jelentik: A besszarábiai képviselők és Stere Constantin többi hivei értekezletet tartottak

és huszan elhatározták, hogy kilépnek a nemzeti-parasztpártból. A képviselők nem lépnek be más pártba, hanem a parlamentben külön csoportot fognak alakitani.

Magyarországba dezertált Aradról egy granicsárfőhadnagy.

Az Universul tudósitása szerint Popescu főhadnagyot Cernautiba akarták helyezni különböző szabálytalanságok miatt és ezért szökött át a határon.

Bucurestiből jelentik: Érdekes, aradi vonatkozásu cikket közöl az Universul mai számában. A lap szerint Popescu Constantin granicsárfőhadnagy április 1-én Aradon keresztül Magyarországba szökött.

A főhadnagy — irja az Universul — egy csehszlovák nővel élt együtt, akivel — ugymondják — házasságot kötött. Ezenkivül viszonya volt egy budapesti nővel is, akivel mindig Aradon találkozott. Popescu főhadnagy, aki a dévai 4-es granicsárokhoz tartozott — az Universul tudósitása szerint — különböző szabálytalanságokat követett el, amelyek miatt április 1-ével Cernautiba akarták helyezni. Április elsején, anélkül, hogy valakinek valamit szólt volna, Aradon keresztül Magyarországba dezertált.

Ivette-divatrevü Aradon.

Aradi mannequinek bemutatták a különböző Ivette-selyemből készült toiletteket.

(Arad, április 7.) Szépszámu és előkelő közönség gyült össze vasárnap délután a Központi szálloda nagytermében, ahol az „Ivette-divatrevü" keretében a tavaszi és nyári divat legujabb kreációit mutatták be a csinos aradi mannequinek.

A fővárosi nivón rendezett divatbemutató, amely iránt a közönség feltünően nagy érdeklődést tanusitott, kitünően sikerült. Ferenczy György aradi hirlapiró ötletes konferanszában azokat a hölgyeket is megismertette ezzel a ruhaanyag-csodával, kik eddig nem kötöttek ismeretséget az Aradi Textilgyár versenyeken felülálló gyártmányával: az Ivette-selyemmel, rámutatva annak jótulajdonságaira. A Lévai—Lammert-jazz ezután egy dallamos tangóba kezdett és egymásután bevonultak a mannequinek az Aradi Textilgyár Ivette-selyméből készült szebbnél-szebb ruhákban, amelyek változatosságukkal és izlésükkel általános nagy feltünést keltettek. Egymásután vonultak fel az Ivette-Amour, Ivette-Mille-Fleur, Ivette-Norma, Ivette-Flamingo, Ivette-Sporting, Ivette-Trotteur, Ivette-Chopping kreációk, amelyeknek választékos szinei és ragyogó minták — amit a legelső párisi divatmüvészek kreáltak — valósággal meghóditották a közönséget.

Ferenczy György ujságiró a fényesen sikerült divatrevü végén bejelentette, hogy májusban egy nagyarányu divatrevüt fog az Ivette rendezni. A kitünően sikerült divatrevün felvonuló toiletteket Reiner György kreálta, mig a kalapokat Dein Paula szállitotta.

Az aradi mozik mai müsora.

CENTRAL MOZGO. Ma, kedden pontosan 5, 7 és egynegyed 10 órakor folytatja sikerét a **Metro** első hangos filmje a **JOSEPHITA.** Főszerepben: **Renée Adorée.** Romantikus kaliforniai történet. Megelőzőleg a világhirü **Baltimore** jazz trio hangos kisérő müsor. Előadások megkezdésekor a bejárati ajtók belesznek zárva.

SELECT MOZGÓ 5, 7 és 9 órakor August Strindberg hires drámája nyomán a **MÁMOR.** Főszerepekben: **Gina Manes és Lars Hanson.**

ELITE MOZGÓ utoljára a REPÜLŐ ASZSZONY. Főszerepekben: **Ruth Elder** az első Óceán repülő és **Richard Dix.**

GRADISTE MOZGÓ 7 és 9 órakor utoljára **A KALANDOR.** Főszerepekben: **Brigitte Helm és Ivan Mosjoukine**

Telefon. Lift HOTEL Kényelmes modern Sózfürdő Fürdő
UNIVERSAL
Bucureşti Strada Cabrovenii 12
Rendkívül árak Pontos kiszolgálás

VIZUMOT Sándor Ferenc
Arad legrégibb vizumirodája a legelőnyösebben intéz.

HIREK.

Ujból jelentkezni kell az idegen állampolgároknak.

Három hónapon belül rendezni kell a külföldi munkások tartózkodási engedélyét.

(Arad, április 7.) Ma délelőtt Aradra érkezett a parlament által legutóbb elfogadott törvény végrehajtási utasitása, amely a romániai munkásság érdekeit, a külföldi munkássággal szemben, fokozottabb mértékben védi meg. Az uj rendelet kimondja, hogy

a külföldi munkásoknak Romániában való tartózkodási engedélyét uj rendezés alá kell vonni, még pedig három hónapon belül.

A törvény három kategóriát állapit meg.

1. Akik 1914. év óta tartózkodnak Románia területén, azokat felmentik minden jelentkezési kötelezettség alól, még abban az esetben is, ha állampolgársági ügyük nincsen rendezve.

2. Akik 1920. január 1-én Románia területén tartózkodtak és román állampolgársággal biró leányt, özvegyet vettek el feleségül és ha a házasságból gyermek származott, azok állandó jellegü tartózkodási engedélyt kapnak, amelyet minden év januárjában csupán láttamozás végett kell a munkaügyi felügyelőségnek bemutatni.

3. Akik 1914. után telepedtek meg Romániában, szóval, akik külföldieknek tekinthetők, azoknak

három hónapon belül kérvényt kell benyujtani a munkaügyi felügyelőséghez,

amely kérelmet azonban a munkaügyi miniszteriumnak terjesztenek fel eldöntés végett, miután

külföldi munkásnak a jövőben tartózkodási engedélyt csakis kizárólag a munkaügyi minisztérium adhat.

Ez a rendelkezés vonatkozik a szakmunkásokra és az iparosokra, kereskedelmi alkalmazottakra, sőt kereskedőkre is, akik önálló üzletet nyitottak.

Kivételt a jelentkezési kötelezettség alól csupán az ujságirók, külföldi lapok tudósitói, irók, müvészek és színészek alkotnak,

valamint azok a tanárok és lelkészek, akiknek az ország beutazására a kultuszminiszter előzetes engedélyt adott.

Idegen szakmunkás csak aban az esetben jöhet ezután az országba, ha előzetesen szerez be, diplomáciai uton engedélyt. Ehhez be kell mutatnia egy itteni vállalattal kötött bérszerződését is.

— **A liberálisok is harcot inditanak a földgáztörvény ellen.** Bucurestiből jelentik: A kormány a napokban terjeszti a parlament elé az uj földgáztörvényt. A liberálisok elhatározták, hogy a legnagyobb harcot inditják a törvény életbeléptetése ellen és amennyiben mégis érvényesitik a törvényt, ugy megtagadják annak intézkedéseinek végrehajtását.

Husvétra!
Kereskedők RÉSZLET csoportjának könyvecskéjével készpénzárak mellett vásárolhat olcsón férfi- és női ruha- és kabátszöveteket
STRASSER
divatáruházban.

— **Henderson angol admirális Bucurestiben.** Bucurestiből jelentik: Henderson angol admirális ma Bucurestibe érkezett és hosszas tanácskozásokat folytatott Maniu miniszerelnökkel. Kiszivárgott hirek szerint a tanácskozások alapja egy hadi kikötőbázis megépitése volt.

— **Esőzések és vihar országszerte.** Bucurestiből jelentik: Az egész országban nagy esőzések voltak. Számos helyen ma hatalmas viharok voltak. Ploestiben dörgött és villámlott.

Szellemileg és testileg kimerültek a leggyorsabban ugy szerzik vissza frisseségüket, ha a reggeli és uzsonnatejhez 2-3 kávéskanál OVOMALTINE-t tesznek.

— **Bethlen István gróf meglátogatja Mussolinit.** Budapestről jelentik: Bethlen István gróf magyar miniszterelnök, aki már régóta tervezi Mussolini meglátogatását, szerda este Rómába utazik.

— **Halálozás.** Mélységes gyász érte Stauber Józsefet, az Aradi Közlöny főszerkesztőjét és dr. Stauber Andort, Aradváros tisztiorvosát. Édesanyjuk, özvegy Stauber Jánosné, vasárnap délelőtt, életének 87-ik évében, Aradon elhunyt. A temetési szertartás hétfőn délután folyt le. Dr. Vágvölgyi Lajos főrabbi könnyekig megható gyászbeszéde után, Weisz főkántor és a templomi énekkar adott elő gyászdalokat. Az elhunytnak és hozzátartozóinak jóbarátai nagyszámmal jelentek meg a temetésen és a gyászolókkal elkisérték a családi sirboltig a köztiszteletben állott matrónát.

— **Aradi ujoncok eskütétele.** Tegnap délelőtt tiz órakor ünnepélyes keretek között történt meg az ujoncok eskütétele. Az ünnepélyes aktuson, Iovanoviciu tábornok vezetésével, az egész aradi tisztikar, valamint a polgári hatóságok vettek részt. Az eskütétel után a tábornok beszédet tartott a katonáknak.

Felöltő és öltöny-szövetek
legolcsóbban
J. SCHUTZ-nál
Arad, Str. Eminescu 2. szám.

— **Felszentelték Réthy József siremlékét.** Akkor is enyhe tavasz volt. Azon az emlékezetünkbe vésődött, szomoru napon: április 12-én, amikor a könnyeinket száritó napsugárpremierben utolsó utjára kisértük ki Réthy Józsefet, a tragikus hirtelenséggel elköltözött hirlapirót, az Aradi Közlöny volt felelős szerkesztőjét. Kis földkupac alá vonult be pihenni Réthy József, de ma fehér márványemlék hirdeti, hogy emléke él, Édesanyja, öreg édesanyja, a nevenapjára siremléket emeltetett és ennek a müvészi kivitelü márványmünek volt tegnap ünnepélyes felszentelése. Édesanyján kivül kollégáinak, barátainak, tisztelőinek és ismerőseinek nagy csoportja állotta körül a siremléket, amelynél Bogáts I. Rajnér minoritarendi pap mondott imát és beszédet. Friss virágok pompáztak a sirhalmon, mint amilyen frissen él emlékezetünkben ma is közöttünk Réthy József. Reliefje ott domborul a sirkövön. Mintha éles riporterszemmel őrt állna a nap eseményei fölött...

Legszebb cipők mértek után **„Marion“** cipőszalonban **ILICA-nál** készülnek
v. Kossuth L.-u. és Magyar-u. sarok.

— **A Bohus-palota lakói nem rádiózhatnak a mozi miatt.** A Bohus-palota lakói panaszt emeltek a város vezetőségénél és előadták, hogy amióta a Select-mozi megkezdte müködését, a ház lakói nem hallgathatnak rádiót, mert a vetitőgép müködése zavarja a tiszta vételt. Luţai Cornel dr. interimár bizottsági elnök megbizta Muresan János városi főmérnököt, szálljon ki a helyszinre és tanulmányozza a kérdést, hogy a város megfelelő müszaki berendezéssel megszüntesse a zavarokat.

Vérszegények, sápadtak, étvágytalanok
használják a dr. Földes-féle Ferrol Vastáplikört. Készíti dr. Földes-gyógyszertár, Arad.

— **Szerdán reggel kezdődik a Müller-ügy főtárgyalása.** Jelentette már az Aradi Közlöny, hogy a sokmilliós vasuti panama ügyében a törvényszék április 9-ikére tüzte ki a főtárgyalást. Ma Müller Edét és társait felvitték a fogházból a törvényszékre, ahol felolvasták előttük a végleges vádiratot és közölték velük, hogy szerdán reggel megkezdik ügyükben a főtárgyalást.

Torokgyuladástól, influenzától mentesül, ha rendszeresen szopogat ANACOT pasztillát. — Egy fiola ára 37 Lei.

— **Arad hozzájárulása a temesvári kormányzóság berendezési költségeihez.** A napokban a temesvári kormányzóságon megbeszélés történt a kormányzóságí hivatalok berendezésére nézve. A berendezkedéshez a belügyminiszterium semmivel sem járult hozzá, ugyhogy azoknak a megyéknek és városoknak kellett vállalniok a berendezés kiadásait, amelyek a temesvári kormányzósághoz tartoznak. Arad megbizásából dr. Veliciu Emil szenátor, a városi interimár bizottság tagja vett részt. Az értekezleten megegyeztek abban, hogy Aradmegye 150.000 lejjel és Aradváros 150.000 lejjel járul hozzá a kormányzóság berendezésének költségeihez. Az ügyet ma tárgyalta a város interimár bizottsága, amely hozzájárult a pénz kiutalásához.

— **Eljegyzés.** Menczer Magdát (Pancota) eljegyezte Bernáth Tibor (Budapest.) (Minden külön értesités helyett.)

— **Lovászy Márton és Stromfeld Aurél özvegye kegydijat kap.** Budapestről jelentik: A Reggeli Ujság szerint Horthy Miklós kormányzó, Lovászy Márton és Stromfeld Aurél özvegyének kegydijat engedélyezett. Lovászy Márton Károlyi Mihály kabinetjének tagja volt és az emigrációból hazajövet meghalt. Stromfeld Aurél pedig, mint ismeretes, a vörös hadsereg vezérkari főnöke volt.

— **Aradi vendéglők nyári terraszt kérnek.** Ma két aradi vendéglő nyujtott be kérvényt a városhoz, kérve, hogy a közelgő nyári szezonra való tekintettel, engedélyezze a város a terrasz felállitását. Ma tárgyalta az ügyet az interimár bizottság, amely a Beles-vendéglő kérését elutasitotta, mig a Müller-vendéglőnek engedélyezte a terrasz felállitását évi 1500 lej taksa ellenében.

— **Erős, vérbő, kövér emberek** számára a természetes „Ferenc József“ keserüviz naponkint való ivása a legkisebb erőlködés nélkül könnyü és rendes bélmüködést biztosit. Számos szakorvosi jelentés bizonyitja, hogy a Ferenc József viz szivi- és idegbajosoknak, vese- és cukorbetegeknek, valamint köszvényben és csuzban szenvedőknek is nagyon jót tesz, s ezért méltán megérdemli a legmelegebb ajánlást. A Ferenc József keserüviz gyógyszertárakban, drogériákban és füszerüzletekben kapható.

— **Kinevezések a világosi járásbiróság tisztviselői karában.** Méltán megérdemelt kinevezés érte a mai nap folyamán Török Zsigmond világosi járásbirósági grefiert, akit az igazságügyminiszter világosi telekkönyvi igazgatónak nevezett ki. Török Zsigmond már 30 éve müködik a világosi járásbiróságnál, ahol nagy tudásával és szorgalmával a jogkereső közönség legnagyobb foku tiszteletét és szeretetét nyerte meg. E végtelen szerény tisztviselőt ért kinevezés széleskörü örömet keltett, s a mai napon számosan kerestek fel Török Zsigmond telekkönyvi igazgatót, hogy szerencsekivánataikat kifejezésre juttassák. — Ugyancsak ma értesitette az igazságügyminisztérium Maniu Mihályt is arról, hogy grefierré és Petica Pál apródot pedig impiegáttá nevezte ki a miniszter. A kinevezettek a közeli napokban jelentkeznek az aradi törvényszék főelnökénél, hogy a törvényben előirt esküt letehessék.

— **Káli János szabadlábrahelyezését kéri.** Káli János munkás, aki a közelmultban 30 napos éhségsztrájkot folytatott az ügyészség fogházában, ma ujból kérte szabadlábrahelyezését. Tekintettel azonban arra, hogy ügyében a folytatólagos tárgyalás a jövő héten, hétfőn lesz, a törvényszék a kérelem felett csak akkor fog dönteni.

— **Lelkigyakorlatok.** A római katholikus hivek részére folyó hó 9-ikétől, szerdától a következő vasárnapig lelkigyakorlatok lesznek a Minoriták templomában. A lelkigyakorlatok szerdán este fél 8 órakor kezdődnek és a következő három napon: csütörtökön, pénteken és szombaton, naponkint két beszéd lesz, egyik reggel 7 órakor, a másik este fél 8 órakor. A beszédeket dr. Jakubek István jézustársasági atya fogja tartani. Ünnepélyes bezárás közös szent áldozással, pápai áldással, vasárnap reggel 7 órakor.

Naponta sokan csodálják gyönyörü kabát, ruha-modelljeinket és olcsó árainkat. Győződjék meg! **Menczer** Confectióáruháza, Arad, Bul Reg. Ferd 40 **Részletszínd kátus tagja!**

LEGUJABB.

Ghandi személyesen is részt vesz a sópárlásban.

Bombayban a helyzet a legkritikusabb. — Ghandi három hivét 2—2 évi börtönre ítélték. Angol hirforrás szerint a párolt sónak nincs kereslete.

Londonból jelentik: Az indiai függetlenségi mozgalom hivei nagy számban tartózkodnak a tengerpart mellett és folytatják a só előállitását. A kormány hétfőn ujabb rendszabályokat léptetett életbe a törvényellenes sótermelés megakadályozására. Az ország területén számos letartóztatás történt.

Achmet-Abbadban nyolc hindut a só előállitása miatt két-két hónapi börtönre, Ghandi három bizalmas hivét pedig két-két évi börtönre ítélték.

Bombay mellett erősen folyik a sópárlás. Hatalmas üstökben párolják a tengervizet. Az összeütközések során több rendőr és Ghandi nyolc hive megsebesült.

Ghandi, aki eddig csak a felügyeletet gyakorolta, kedden személyesen is résztvesz a sópárlásban, hogy a hatóságokat magával szemben is eljárásra kényszeritse.

Az alsóház mai ülésén Ben, indiai miniszter kijelentette, hogy a helyzet Bombayban a legkritikusabb.

Londonból jelentik: Az indiai sóháboru néhány platonisztikus jelentőségü szertartásban nyilvánul meg, a tengervizből párolt sónak nincs kereslete, mert 5—25 rupiáért akarják eladni ugyanazon sómennyiséget, melyért az állam 1 rupiát számit.

— **Fizetésképtelen a temesvári Duplex-vasárugyár.** Temesvárról jelentik: Az 1926. óta fennálló Duplex-vasárugyár fizetésképtelen lett és kényszeregyezségi kérelmet nyujtott be a törvényszékhez, amely szerint a gyár passzivái meghaladják a 900.000 lejt. A kérelemben 50 százalékot igérnek a hitelezőknek. A biróság május 3-án tárgyalja a kérelmet.

— **Letartóztattak egy verekedő zimándi gazdát.** Az ügyészség ma letartóztatta Lupan Flore zimándi gazdálkodót, aki egy verekedés alkalmával olyan sulyosan ütötte meg Harcu Péter gazdálkodót, hogy azt életveszélyes sérüléssel kórházba szállitották.

— **Megörült egy hölgy az Orient-expressen.** Zürichből jelentik: Az Orient-expressen, Basel és Zürich között egy idősebb asszony megőrült. Ruháját letépte és őrjöngeni kezdett. A személyzet lefogta és Baselben az állomásfőnökségnek adta át, honnan kórházba szállitották.

— **A budapesti bárokban tilos a hitel.** Budapestről jelentik: Az utóbbi időben történt több mágnásbotránnyal kapcsolatban, a belügyminiszter ma rendeletet adott ki, hogy szigoruan megtiltja a szeszesitalok kihitelezését bárokban és egyéb szórakozóhelyeken. A rendelet ellen vétőket 30 napi fogházzal, 600 pengőig terjedő pénzbüntetéssel sujtják.

— **Máriaradnai zarándoklat.** Az idei máriaradnai zarándoklatot május első vasárnapján tartják meg.

— **Megkerült Temesváron az elveszett aradi kisleány.** Jelentette az Aradi Közlöny, hogy egy tizenöt esztendős fiatal leány eltünt Aradról. Szülei azt hitték, hogy leánykereskedők hálójába került. A fiatal leány az Aradi Közlöny cikkére ma jelentkezett szüleinél. Elmondotta, hogy kölcsön kért valakitől pénzt, nem tudta visszafizetni és ezért elutazott Temesvárra rokonaihoz. Kiderült, hogy a szülők tulzott aggodalma festett rémképeket, mert a leánykának semmi baja sincs és a megrontásról szóló hirek a felizgatott fantázia szüleményei.

— **Tea tombolával és müsorral** április 13-án az Iparos Otthonban. Rendezi a Nővédelmi Hivatal.

— **Közlöm** kedves vendégeimmel, hogy Budapestre való utazásuk alkalmával megszokott lapjukat kávéházamban állandóan olvashatják. Ugyanott megtalálhatják vendégeim az összes megszokott külföldi ujságokat is. Kovács-kávéház, Budapest, Andrássy-ut 48. (Oktogon sarkán.)

— **Husvéti lev. lapok viszonteladásra Kerpelnél.**

= **Mértékadó pénzügyi körök véleménye szerint csak a nyár közepén kerülhet sor a hivatalos kamatláb fokozatos leszállitására.** Ezen cim alatt igen érdekes információkat közöl a Consum április 6-iki legfrissebb száma. Nagy feltünést fog kelteni, a „Consum" ama közleménye, amelyben bejelenti, hogy belföldi vállalkozók és mérnökök kétmilliárdos utépitési munkára tettek ajánlatot a Cassa Autonomanak, amely tudvalevőleg az angol Stewart-házzal felbontotta szerződését. A vállalati tranzakciók közül csak egy nehányat emlitünk fel, amelyekről a „Consum" legujabb száma beszámok: Az Industria Sarmei teöbb regáti szeggyár termelésének irányitását vette át László és Türk Rt. céggel alakult ui kötöszövőgyár Kolozsváron. Kérjen mutatványszámot a kiadóhivataltól: Cluj, Str. Iuliu Maniu 8.

A Hellas rendes évi közgyülése

A sportegylet elnöke Moga Romulus dr. rendőrkvesztor lett.

(Arad, április 7.) Ma tartotta Arad egyik legelőkelőbb sportegyesülete a „Hellas"-klub a VI-ik rendes évi közgyülését a városi kávéház emeleti helyiségében. A tagok élénk érdeklődésének jegyében folyt le a közgyülés.

Fülöpp Béla elnök nyitotta meg az ülést. Elsősorban az egyesület volt elnökéről a tragikus körülmények között elhunyt *Babescu* Victorról emlékezett meg kegyeletes szavakkal. Beszéde után az egyesület tagjai egy percig — némán — vigyázz állásban tisztelegtek volt elnökük emlékének. Majd Fülöpp további beszéde során beszámolt az egyesület sportbeli és társadalmi tevékenységéről. *Kauten* Lajos titkári és *Veit* Ernő pénztári jelentését a közgyülés egyhangulag tudomásul vette és a szokásos felmentvényt megadta az egyesület elmult évi vezetőségének. Ezután a közgyülés az 1930-ik évre a következő tisztikart választotta meg:

Elnök: Dr. *Moga* Romulus. *Ügyvezető elnök: Fülöpp* Béla. *Alelnökök:* Dr. *Székely* Lajos, dr. *Botis* Aurel, *Bánhidy* Sándor, *Kócsy* Jenő. — *Sportigazgató: Czeiler* Jenő. *Titkár: Kauten* Lajos. *Jegyzők: Deac* Pavel, *Kürth* György. *Pénztárnok: Veit* Ernő. *Szertárnok: Holló* Frigyes. *Evezős szakosztályvezető: Azary* András. *Tennisz szakosztályvezető:* Dr. *Farkas* Sándor. *Uszó szakosztályvezető: Hirschmann* Károly. *Téli sport és torna oszt. vezető: Wechsler* Leó. *Ügyész:* Dr. *Timár* Andor. *Kluborvosok:* Dr. *Biksz* Mór, dr. *Eckstein* Béla. *Számvizsgáló bizottság: Bene* C. Emil, dr. *Czettel* Lajos, *Barra* Ernő. *Müvezetők: Mester* József, *Rosenstein* Imre, *Azary* Ádám, *Neuländer* Endre. *Választmány:* Báró *Andrényi* Lajos, *Adler* Tibor, báró *Bohus* Zsigmond, dr. *Gárdos* Oszkár, *Hendl* Ödön, *Juhász* Attila, dr. *Juhász* Géza, *Kovács* István, *Fenyő* Jenő, dr. *Petrovici* Stefan, dr. *Roth* Marcell, *Simsovits* Ábrahám, *Schwartz* Ármin, *Tánczos* Arnold, *Weichelt* János, *Weichelt* Oszkár. *Póttagok: Fringian, Kun* István.

A választás befejeztével *Fülöpp* Béla és dr. *Székely* Lajos további kitartó és eredményes munkára buzditotta a megjelenteket.

Kommunista agitáció az aradi népkonyhában.

Ellopták a népkonyha zsirkészletét.

(Arad, április 7.) Az aradi városi népkonyhák körül ma két olyan esemény történt, amely a rendőrség beavatkozását teszi szükségessé. Ma délelőtt megjelent Lutai Cornel dr. interimár-bizottsági elnöknél dr. Kovacsevics Jenő, a munkanélküliek számára létesitett népkonyhák vezetője és elsősorban bejelentette, hogy ismeretlen tettesek az elmult éjszaka betörtek a városligeti népkonyhába és ellopták annak zsirkészletét. A gyanu egy többszörösen büntetett egyénre irányul. A lopást a rendőrségnek már bejelentették és a nyomozás megindult. Ezzel kapcsolatosan Lutai dr. rendeletet adott ki, hogy a népkonyhák készletét és berendezését a városházára szállitsák.

A másik eset már sulyosabb. Kovacsevics dr. ugyanis jelentést tett arról, hogy a szegényháznál levő népkonyhánál egy Dávid nevü egyén kommunista agitációt fejt ki az ott összegyült munkanélküliek között. Az interimár-bizottsági elnök rendeletére Kovacsevics dr. megtette ma a feljelentést az aradi államrendőrségen az agitátor ellen és az ügyben megindult a nyomozás.

Mozi.

„Josephita" hangosfilm sajtóbemutatója.

Kicsiny, de lelkes csoport gyült össze vasárnap délután a Central-mozgó hatalmas termében, hogy az első Metro—Goldwyn—Mayer-márkát viselő hangosfilm bemutatójának tanuja legyen.

Megállapitjuk, hogy ez egyike volt ama ritka eseteknek, amikor az ember többet kap, mint amennyit vár. Megszoktuk ugyanis, hogy a határtalan mértékekkel dolgozó amerikai reklámmal beharangozott filmek nem mindig felelnek meg a várakozásnak. A Metro—Goldwyn-gyár, ugylátszik, észrevette a tulzott reklámozásnak bizonyos mértékig ellentétes hatását s igy történhetett, hogy ennek a filmnek csak mérsékelt reklámot adott utravalóul. A „Josephita" eddigi diadalutja igazolja, hogy üzleti politikájuk fényesen bevált. Iskolapéldája lehetne ez annak a régi magyar közmondásnak, hogy „Jó bornak nem kell cégér".

Most rövidesen összefoglaljuk azokat az okokat, amelyek véleményünk szerint a filmnél a 100 százalékos siker kulcsát adják. Először is a darab tárgyáról kell szólnunk. A világszerte ismert spanyol gőg, amely a darabon végigvonuló legfőbb karaszterisztikum, bámulatosan hü jellemfestésekben jut kifejezésre. A vén Guerrero a birtokát, a fia exisztenciáját, a leánya pedig már-már a szerelmét áldozza fel ennek a nemzeti betegségnek. A jellemzésen kivül a nagyszerüen összeállitott kisérőzene s hangszerü effektusok azok, amik megkapnak bennünket. Gyönyörü spanyol melódiák, fülbemászó tánczenék andalitanak el. Komoly és vidám, nyers és bájos jelenetek oly mesteri hozzáértéssel vannak a cselekményben elkeverve, hogy minden izlés megtalálhatja benne a magáét. Ebben látjuk a „Josephita" nagy sikerének titkát s ezért jósolunk neki Aradon is sorozatos telt házakat.

Stockholmban megismétlődött a Besedowszky-eset.

A szovjetkövetség tanácsosát három terrorista revolverrel akarta kényszeriteni arra, hogy térjen vissza Moszkvába. — Dimitriewsky ellenszegült a paranosnak és könyvet ir a szovjet rémségeiről.

Stockholmból jelentik: Az itteni szovjetkövetségen megismétlődött a Besedowsky-féle párisi eset. A szovjetkövetség Dimitriewsky nevü tanácsosa ki akart menni a szovjetkövetség épületéből, amikor

a bejáratnál három ember eléje állott és revolverrel kényszeriteni akarta, hogy utazzék Moszkvába, mert a szovjet viszszarendelte.

A megtámadott az elismerte támadóját, a kiknek egyike a szovjetkövetség szolgája, másik az orosz távirati iroda stockholmi tudósitója és a harmadik a svéd—orosz kereskedelmi kamara igazgatója volt, akik revolvert szegeztek Dimitriewskynek és Besedowskyhez hasonló módon a leggyorsabban kényszeriteni akarták az elutazásra. A megtámadott ember kijelentette, hogy

nem utazik Moszkvába és Stockholmban marad és Besedowskyhoz hasonlóan, könyvet ir a szovjet rémségeiről.

SPORT.

Az AAC csak nehezen győzött.

Az AMTE is csupán elkeseredett küzdelem után szerezte meg a pontjait. — Gloria-CFR hatalmas goallövő formában.

(Arad április 7.) Borus, esőt sejtető vasárnap délután köszöntött a bajnokság tegnapi fordulójára, ami természetesen a csapatok játékában is nyomot hagyott. A mérkőző csapatok egytől-egyig álmos, unott játékot produkáltak. A két bajnokfavorit, az AAC és az AMTE egyformán 3:2 arányban győzték le gyengén tartott ellenfeleiket. Az AMTE minimális győzelmét még menti az a körülmény, hogy otthonában ütközött meg a simeriai együttessel, amely otthonában már nem egyszer kellemetlen meglepetésben részesitette aradi ellenfelét. Az AAC egy gólos győzelmét azonban már nem menti ez a körülmény, annak ellenére sem, hogy a sárga-fehérek is idegen pályán játszottak, mert oly gyenge játékot mutattak, hogyha hamarosan lényeges javuláson nem megy keresztül a csapat, ugy bucsut mondhat a reá kacsintó bajnokságnak. Az Olympia is hasonló arányban győzte le a Tricolort és igy a negyedik helyre került, a melynek ezután jogos várományosa is lett. A Gloria-CFR hatalmas győzelmet aratott a kisszentmiklósi Banatul felett. Kétségtelen, hogy a Gloria-CFR győzelme megérdemelt volt, de annak számszerü kialakulása kétségtelenül a football paródiáját játszó Banatul rovására irandó. Beszámolónk:

AAC—Vointa-Victoria 3:2 (2:2). Az AAC az első negyedórában már két gólelőnnyel vezet Steiner és Gruber révén. Ekkor azonban fölényeskedő játékba kezd, ami megbosszulja magát, mert a Vointa-Victoria „rákapcsol" és megérdemelten kiegyenlit Mercea és Rosu góljaival. Szünet után az AAC erőlködik, de erejéből többre nem futja, mint a győztes gól, mit Steiner szerez meg. Az AAC-ból csupán a Marczin—Mikóczy—Szabó fedezet-trió elégitett ki. A Vointa-Victoria minden embere lelkesen játszott. Legjobbjai Sabau és Mercea voltak. Biró: Vladovits kapitány.

Gloria-CFR—Banatul 9:0 (3:0). A mérkőzésen gólok ugyan estek bőven, de az igazi footballnak egyetlen szép árnyalatát se láttuk még a győztesektől sem. Az első félidő góljait Marianut (2) és Albu szerzik meg. A második félidőben Muntean egymaga öt gólt lő, a hatodik gól Marianut érdeme. Egyetlen játékos sem szolgált rá jó kritikára. Biró: Burdán Miklós.

AMTE—Simeria-CFR 3:2 (1:0). Simeriáról jelentik: Az örökifju Stoffa Sanyi bácsi vezérlete alatt játszó AMTE-fiuk állandó fölényben játszanak és megérdemelten győznek. A simeriaiak csak akkor jutnak szóhoz, amikor az AMTE megelégeli az eredményt és lelassit. Góllövők: Stoffa (2) és Dvorzsák, illetve Paál és Ambrus. Az AMTE egységes, szép footballt játszott. A simeriaiak a tőlük megszokott lelkesedéssel játszottak. Biró: Oravetz László.

A mai forduló után az első osztályu bajnokság állása a következőképen alakult ki: 1. AAC 27 pont. 2. AMTE 24 pont. 3. Gloria-CFR 23 pont. 4. Olympia 17 pont. 5. ATE 14 pont. 6. Simeria-CFR 13 pont. 7. Tricolor 10 pont. 8. Banatul 8 pont. 9. Vointa-Victoria 6 pont. 10. Hakoah 2 pont.

O **Másodosztályu bajnokság.** Feltünően érdekes képet nyujt jelenleg az aradi kerület másodosztályu bajnoksága, ugyanis az első öt közül bármelyik befuthat elsőnek. Beszámolónk a vasárnapi mérkőzésekről: Unirea Juventus 3:1 (2:0). Az Unirea-nak sikerült legyőznie az eddig veretlen ellenfelét. Góllövők: Vargha, Mucsi és Körösi, illetve Ince, — Fortuna—Egyetértés 3:2 (0:0) Az Egyetértés veresége meglepetés. Góllövők: Pepoli, Gherman és Nemotzky, illetve Csécsy (2). — Frontirea—Titanus 3:1 (1:1). A curtici-iak megérdemelten győznek otthonukban. Góllövők: Teaceanu II. (3), illetve Lengyel.

O **Ifjusági bajnokság.** A) csoport. Olympia—Tricolor 5:1 (0:1). B) csoport. Juventus—Hakoah 1:0 (0:0). Unirea—Titanus 3:1 (0:0). Egyetértés—Banatul 4:1 (3:1). — A pancotai Sparta győzelme az uiszentannai Unio felett. Pancotaról jelentik: Sparta—Unio 3:0 (0:0). Nehéz, sáros pályán ütközött meg a két csapat. A küzdelem az állóképesebb pancotaiak győzelmével végződött. Góllövők: Vagalan és Kleind (2). Jók voltak: a góllövők: Bobor és Pfeiffer a Spartaból, a halfsor és Reibnagel az Unioból. Biró: Ghita.

O **A TMTE a derby-győztes — és igy a bajnokaspiráns Temesvárott.** Temesvárról jelentik: TMTE—Kinizsi 3:1 (1:1). A derby győztese a munkás-együttes lett és ezáltal bajnoki esélyei nagyban növekedtek. Gólszerzők: Löwenfeld (2), Karlack, illetve Lotter Biró: Keller. — Banatul—Hajduk 12:0. Góllövők: Ciolac (5), Dobay (3), Kovács, Chirei és 2 öngól. Biró: Murgu. — TAC—Kadima 3:0 (1:0). Góllövők: Hreus (2) és Molnár. Biró: Nicolaeviciu. — UDR—Politechnika 3:0 (1:0). Pomacsek, Fibisan és Losteanu a gólszerzők.

O **Egyéb erdélyi eredmények.** Kolozsvárról jelentik: România—KAC 3:0 (1:0). Dajdea és Istvánffy szerezték a gólokat. — Universitatea—KMSE 3:0 (0:0). Giurgiu, Baciu és Marschall a górszerzők. — Marosvásárhelyről jelentik: Mures—MTE 5:1. Nagyváradról jelentik: Crisana—Makkabea 2:0. Az eső miatt 15 p. után félbeszakitva.

A nyugati liga közgyülése.

Tegnap délelőtt zajlott le Temesváron a nyugati liga közgyülése, amelyet a megjelenésben akadályozott Belu Gyula dr. elnök helyett Iuga Livius főtitkár vezetett le. Némi meglepetést keltett az, hogy mig az aradi és craiovai kerületek megbizottai valamennyi egyesületek megbizását elhozták, addig a temesvári egyesületek nagyrésze nem jelent meg és igy igen könnyen megtörténhetett volna, hogy a választások a temesváriak számára balul ütnek ki. Az egyhangu választás a következő eredménnyel járt:

A liga négy választott tagja: Miclea dr. (Arad), Kovács Ödön dr. (TAC), Wiener Mór dr. (Kadima), Löbl Zsigmond (TMTE). Póttagok: Haas Erik dr. (Arad), Iliescu kapitány (Banatul), Warth Péter dr. (Rapid).

Ellenőrző bizottság: Lupsa (Arad), Boncea (Banatul), Majer (TMTE). Póttagok: Oanea (Craiova), Körösi (Arad).

Hat mérkőzés — hat meglepetés a magyar profiligában.

Budapestről jelentik: A vasárnapi forduló hat bajnoki mérkőzése hat szenzációs meglepetést hozott. Az első szenzáció: a Bocskayt lehengerelő Ujpest ujabb egy pontnyi előnyre tett szert a Ferencvárossal szemben, amelynek bajnoki kilátásai váratlanul csökkentek. Az Ujpest—Bocskay mérkőzés meglepetése az, hogy a beharangozott meglepetés — elmaradt, az ujpestiek 6:2-re biztosan győztek, mig az igazi meglepetés ott következett be, ahol legkevésbé várták: Pécsett. A lelkes pécsiek 4:4-es eldöntetlent csikartak ki a Ferencvárostól és ezzel jó példát adtak a három sereghajtó csapatnak: nagy meglepetésre mind a három győzött. Az Attila a Hungáriát verte meg 1:0-ra, a Somogy a Bástyát 2:0-ra, a Nemzeti a Kispestet 1:0-ra. A Budai 11—III. kerület mérkőzés 1:1 arányban eldöntetlenül végződött. A Budai 11 vezető gólja után hiába került nagy fölénybe a III. kerület, erejéből az irreális sáros talajon csak a kiegyenlitésre futotta. Az eredmények a következők: *Ujpest—Bocskay 6:2 (2:1). — Budai 11—III. kerület 1:1 (1:0). — Nemzeti—Kispest 1:0 (1:0). — Ferencváros—Pécsbaranya 4:4 (3:3). — Attila—Hungária 1:0 (0:0). — Somogy—Bástya 2:0 (0:0).* — *Döntetlenül mérkőztek a magyar vasutasok olasz kollegáikkal.* Rómából jelentik: *Magyar vasutas válogatott—Olasz vasutas válogatott 2:2 (2:1).* A 10-ik percben Régner, a 13-ik percben pedig Barát voltak a gólszerzők. Az olaszok első gólját Valentino rugta. Az egyenlitő gólt pedig Cardili lőtte.

A szerkesztésért ideiglenesen
SALGÓ HENRIK
felel.

Üzlethelyiség kiadó a Mezőgazdák r.-t. épületében
Bul. Reg. Ferdinand (Boros Beni-tér).

Harc a munkanélküliség ellen.

Aradváros akciója a nyomorgók segélyezésére. — Az Astra-gyár 2—3 héten belül 600 munkanélkülit helyez el az üzemben.

(Arad, április 7.) A város interimár bizottsága ma a munkanélküliek ügyét tárgyalta le. Kovacsevics Jenő dr. beszámolt arról, hogy a népkonyhák eddig 1 millió 290.659 lejbe kerültek, amiből körülbelül 800.000 lejt a városnak kell fedeznie, mig a többi adományokból érkezett be. Jelentése alapján az interimár bizottság örömmel állapitotta meg, hogy az aradi nagyvállalatok hozzájárultak ezen fontos akcióhoz, azonban sajnálattal konstatálták, hogy még mindig vannak tekintélyes aradi vállalatok, amelyek nem vettek részt a város segitő munkájában. Velcsov Géza dr. javaslatára a bizottság elhatározta, hogy

április 20-ig továbbra is napi 500 kilogram kenyeret oszt ki a munkanélküliek között.

Ezután Kovacsevics Jenő dr. ismertette a munkanélküliek felsegélyezésére irányuló tervét, amelyről az Aradi Közlöny már beszámolt. Kifejtette, hogy segitőakció csak akkor lehet eredményes, ha a munkásság ama része is részt vesz benne, amely keresettel rendelkezik és heti fizetéséből bizonyos összeget áldoz a népkonyha céljaira. Ugyanigy társadalmi akciót kell megindítani, mert bizonyos abban, hogy

minden polgár szivesen áldoz erre a célra havi 30 lejt.

Az interimár bizottsági tagok ezután a kivitel módjai felett vitatkoztak, majd végül felhivták Kovacsevics dr.-t, hogy beszélje meg az ügyet a munkásság képviselőivel és azután terjesszen részletes tervet az interimár bizottság elé.

Több bizottsági tag azt fejtegette, hogy munkaalkalmat kell adni a munkanélkülieknek, mert alapjában csak igy segithetnek rajtuk. Velcsov dr. erre bejelentette, hogy

tárgyalást folytatott az Astra-gyár vezetőségével és azt a felvilágositást kapta, miszerint két-három héten belül megindul az intenziv munka a gyárban és akkor legalább hatszáz embert vesznek ismét fel.

A helyettes intermár bizottsági elnök kijelentette, hogy ezzel a gyár nagy mértékben fogja enyhiteni a munkanélküliséget.

Az Aradi Közlöny apróhirdetéseinek gyüjtőhelye

A hirdető közönség kényelmére Aradon az alábbi helyeken gyüjtőhelyet létesitettünk, ahol ugyanis az apróhirdetések naponta d. u. 5 óráig adhatók fel

Biheller-dohánytőzsde, volt Andrássy-tér 16

Karácsonyi-dohánytőzsde, volt Weitzer J.-u.

Dohánytőzsde volt Kossuth-u. 4 szám,

Juhász Gábor füszerüzlete v. Orczy- és Dózsa utca sarok,

Dohánytőzsde, Zsidótemplom-épület.

Akinek tehát az Acsev.-palotában levő kiadóhivatalunk nem esik utjába, apróhirdetéseit gyüjtőhelyeinken eredeti áron adja fel, mely lapunk más napi számában feltétlenül meg fog jelenni

NYILTTÉR.

E rovat alatt közlöttekért nem vállalunk felelősséget.

Az Aradi Közlönyben „Publicatie de licitatie" cim alatt megjelent hirdetményben szereplő Kardos Béla nem azonos az „Uzinele Kardos" tulajdonosával.

Dr. Salamon.

Köszönetnyilvánitás.

Mindazoknak, kik felejthetetlen édesapánk

Titteltóber József

temetésén résztvettek, koporsóját koszorukkal és csokrokkal elhalmozták, részvételeikkel mély fájdalmainkat enyhiteni igyekeztek, ezuton mondunk köszönetet. Külön fogadják még köszönönetünket az Astra-gyári szerelő asztalos-mühely munkásai is.

A gyászoló

Titteltóber-család.

Stauber József és Dr. Stauber Andor megtört szivvel jelentik, hogy felejthetetlen, drága jó édesanyjuk

özv. STAUBER JÁNOSNÉ

április 6-án, életének 87-ik évében elhunyt.

A testet öltött önzetlenség és jóság, az önfeláldozó szeretet szállt vele sirba.

Drága halottunkat április 7-én helyeztük örök nyugalomra.

Stauber Józsefné,
Dr. Stauber Andorné
menyei.

Stauber István,
Dr. Stauber János,
Székelyné szül. Stauber Margit
és férje **Székely József,**
Stauber Vica
unokái.

(Minden külön értesités helyett.)

A részvétlátogatások szives mellőzését kéri a gyászoló család.

KÖZGAZDASÁG.

Megtörtént a Fonciera és Agricola biztositó intézet fuziója.

A két társaság cége külön-külön megszünik. — Aradon továbbra is Orbán Aba marad a fuzionált társaság vezérképviselője. — Nehány érdekes adat a két társaság összevont mérlegéből.

(Arad, április 7.) Rövid idővel ezelőtt beszámolt az Aradi Közlöny arról az érdekes tervről, amely a Fonciera és az Agricola Általános biztositó intézetek egyheolvadásáról került nyilvánosságra. A nagyfontosságu fuziós terv már valósággá vált, amenynyiben

a Fonciera Általános Biztositó Részvénytársaság április 5-én tartott rendkivüli közgyülésén kimondotta a fuziós határozatot.

A rendkivüli közgyülést mérlegbemutató közgyülés előzte meg, amelyen az intézet már nyilvánosságra került mérlegét approbálták.

Ezt a közgyülést követte a rendkivüli közgyülés, amelyen a Foncierának az Agricola Biztositó Intézettel való fuzióját határozták el. Az egyesülés folytán a két társaság cége külön-külön megszünik és Fonciera-Agricola Általános Biztositó Részvénytársaság (románul Agricola Fonciera) alatt müködik tovább. Mint értesülünk, a külföldi érdekeltség eme szituációban változatlanul megtartja pozicióját, amennyiben az uj társaság igazgató tanácsában a külföldi olasz, illetőleg magyar tőkecsoportot dr. Frigessi Arnoldo di Rattalma, a Riunione Adriatica di Sicurta, Triest vezérigazgatója és Kun Károly, a Foncière Általános Biztositó Intézet, Budapest, ügyvezető igazgatója fogják képviselni, mig a Fonciera eddigi ügyvezető igazgatója, Lampl Marcell, aki annak ideién a budapesti Foncière kebeléből lépett át a Foncierához a vezérigazgatósághoz, Bucurestibe teszi át müködési helyét.

A Fonciera ma fennálló erdélyi szervezetében semmiféle személyi változás nem történik. A kolozsvári igazgatóságot ezentul is Demian Anastasin igazgató vezeti és az összes erdélyi vezérképviseleteket a régi szakavatott vezetők irányitják. Az aradi vezérképviselet irányitását a jövőben is Orbán Aba vezértitkár intézi, aki előzékenységével és szaktudásával elnyerte ügyfeleinek bizalmát.

A két társaság összevontt mérlegéből a következő adatokat ragadjuk ki, amelyek azt a nagy bizalmat amellyel a nagyközönség eddig is viseltetett a két társasággal szemben, teljesen érthetővé teszik.

Teljesen befizetett alaptőke	Lei	50.000.000
Alapszabályszerü tartalék	„	10.051.840
Dij- és kártartalékok	„	227.022.233
Tüzágazati dijbevétel	„	132.622.175
Egyéb elemi ágazati dijbevétel	„	33.921.761
Életágazati dijbevétel	„	51.351.449
Kifizetett károk és egyéb üzleti költségek:		
Tüz és elemi	„	58.421.280
Élet	„	20.359.350

Az aktiva tételeiből csak a következő tekintélyes számadatokat emeljük ki:

Készpénz és á vista bankbetétek	Lei	65.153.578
Ingatlanok és pedig a bucuresti-i három nagy palota, a cluji két impozáns bérház s egyéb telkek és épületek mindössze leire értékelve.	„	69.667.564
A jelzálog kölcsönök összege leit tesz ki.	„	28.464.605

A fenti hatalmas számok is bizonyitékai, hogy a fuzió célja a racionálás és a tőkék tömörülése a legszerencsésebben oldatott meg és igy a két társaság összetételéből létesült „Fonciera-Agricola" Nagyrománia legelső és legnagyobb intézetei között foglal helyet.

Vlad Sándor beszéde a parlamentben.

Az aradi Kamara elnöke a választott biróságra vonatkozó törvénytervezetet kéri a kormánytól.

(Arad, április 7.) Vlad Sándor, az aradi Kereskedelmi és Iparkamara elnöke a képviselőház legutóbbi ülésén interpellációt intézett a kereskedelmi és igazságügyi miniszterhez, a Kamarák mellett felállitandó választott biróságok ügyében.

— Az uj tőzsdetörvény — mondta Vlad Sándor — tudvalevőleg a tőzsdei választott biróságok hatáskörét csak a tőzsdeügyletekből származó perekre tartotta fenn. Az ügyletek legnagyobb részét azonban nem a tőzsdén, hanem gyárakban, üzletekben, vagy utazók utján a vevőknél kötik. Ezeknél az ügyleteknél is szokásos volt valamely tőzsdei választott biróság illetékességének a kikötése, minthogy a felek ily módon biztosak voltak abban, hogy esetleges per esetén gyors és szakszerü itélkezés alá kerül a vitás ügy. Különösen azóta terjedt el ez a szokás, amióta a rendes biróságok csak nagy lassusággal müködnek.

A választott biróságok hatáskörének megszükitése a külföldön igen rossz hatást váltott ki. De az uj helyzet káros következményeit elsősorban a belföldi kereskedők látják, mert a külföldi gyárak, akik azelőtt szivesen alávetették magukat valamely román tőzsdebiróság hatáskörének, ennek hiányában saját országukbeli választott biróságot kötnek ki, ami per esetén jelentékeny költségtöbbletet okoz a mi kereskedőinknek.

A választott biróság gondolata egyre nagyobb tért hódit nemcsak a szorosan vett kereskedelmi természetü viták elintézésénél, hanem egyéb ügyeknél is. Ilyen körülmények között különösnek tünik, hogy nálunk épen most korlátozzák a választott biróságok tevékenységét és épen azon a téren, ahol a legnagyobb szükség van rájuk: a kereskedelmi természetü pereknél.

A tőzsdén kivül kötött ügyeletekből származó perek elintézésére haladéktalanul fel kell állitani a Kereskedelmi és Iparkamarák mellett választott biróságokat. Igen szép eredményt várok ezen intézmény müködésétől. A Kamarák Szövetsége már korábban kidolgozott a választott biróságok felállitására vonatkozó törvénytervezetet, amelyből azonban a mai napig sem lett törvény. Nyomatékosan kérem a kereskedelmi és igazságügyi miniszter urakat, hogy ezt a törvénytervezetet minél sürgősebben terjesszék a képviselőház elé, mert gazdasági életünk nem nélkülözheti tovább a választott biróságok intézményét. Meg vagyok győződve róla, hogy ha e biróságok kellő szervezést nyernek, hivatásukat jól és kifogástalanul fogják betölteni s jelentős szolgálatot tesznek gazdasági életünknek.

= **Helyi valutaárak.** Valuták: Budapest Lej 29.60, Bécs 23.90, Berlin 40.25, Zürich 32.60, Páris 6.60, Prága 5.00, New-York 168, Milánó 8.90, London 817, Belgrád 2.98. — Devizák: Budapest Lej 29.50, Bécs 23.74, Berlin 40.15, Zürich 32.61, Páris 6.63, Prága 5.00, New-York 168.25, Milánó 8.84, London 817.50, Belgrád 2.98.

= **Építészek és mérnökök mozgalma az épitkezés megindulása érdekében.** Bucurestiből jelentik: Az építészek, építészmérnökök és az épitési anyaggal foglalkozó nagykereskedők tegnap délelőtt több helyen gyülést tartottak. A gyülésen mindenütt élénken birálták az épitési törvényeket. A gyüléseken elhatározták, hogy még ezen a héten küldöttséget menesztenek Maniu miniszterelnökhöz és a munkaügyi miniszterhez. A küldöttség követelni fogja, hogy a kormány léptesse ismét élethe a Trancu Iasi-féle épitési kedvezményekre vonatkozó törvényt és adja meg az uj házakra érvényben volt adókedvezményeket. Az épitési vállalkozókkal egyidejüleg az épitési munkások is mozgalmat inditottak a tavaszi épitkezés meginditása érdekében.

Egy fiatal leány feltalálta a paralizis szérumát.

Eddig kétszáz esetben sikerült Miss Chewassu kisérlete.

Londonból jelentik: Miss Catharina Chewassu fiatal leány hirtelen Anglia és egyben a világ leghiresebb személyisége lett. Feltalálta a paralizis szérumát. A feltaláló nő a beteg gerincéből váladékot von ki, hosszadalmas eljárással szérummá alakitja át, amellyel beoltja a beteget. Eddig kétszáz esetben sikerrel járt a kisérlete. A találmány mérhetetlen horderő.

Husvétra ne vásároljon szövetet, hanem vegyen divatos és olcsó lavaszi **női és leányka felöltőt** készen a kereskedők **részlet** csoportjának könyvecskéjével **készpénzárak** mellett **PLESZ** női áruházában, Str. Colonel Pirici 5. szám (Vörösmarty-ucca.) a szinház hátsó bejáratával szemben. Oriási választék női és leányka divat felöltőkben, továbbá elegáns selyem és szövetruhákban. **Kérem a cimre figyelni!**

Rádió müsor.

— Romániai idő. —

Kedd, április 8.

Bucuresti. 17. Könnyü zene. 18.30 Könnyü zene. 20 Román zene gramofonon. 21. Rádiózenekar. **Berlin.** 21.15. Offenbach: „A gerolsteini nagyhercegnő" cimü háromfelvonásos operettje a Studióban. — **Belgrád.** 11.30. Gramofon. 13.40. Déli zene. 18.30. Jazz. 21. Zágráb. 23 Rádiózenekar. — **Katowice** 17.20. Gramofon. 18.45. Varsó. 20.25. Posnan. 20.50. Lehár „Frasquita" cimü operettje Posnanból. — **Róma.** 17.30. Vegyes zene. 21.02 Opera a nápolyi San Carlo-szinházból, vagy hangverseny a Studióból. — **Wien.** 12. Gramofon. 16.30. A Silving-zenekar délutáni zenéje. 20.30. Bach: Máté passziójának előadása. — **Budapest** 10.15. Gramofonhangverseny. 1.05. Hangverseny. 4.30. Józsa Rezső mesél a gyermekeknek. 6. A Mándits-szalonzenekar hangversenye. 8.30. A m. kir. Operaház előadásának közvetitése. 11.35. A Fejes-szalonzenekar, az Ostende-jazz és Horváth Gyula cigányzenekarának hangversenye az Ostende-kávéházból.

SZERDA, április 9

Bucuresti. 17. A rádió zenekar szórakoztató zenéje. 20. Román zene gramofonon. 21. Coanda hárfaművésznő hangversenye. 21.40. Folesca basszusénekes hangversenye. 22.15. Filip hegedümüvész játéka. — **Belgrád.** 11.30. Gramofon. 13.40. Déli zene. 19. Nemzeti dalok. 20.40. Bosnyák dalok. 22.20. Hangosfilmközvetités. Utána esetleg gramofon. **Torino.** 18. Kis zenekar. 20.15. Vacsorai zene 21.30.23. Könnyü zene 23. Operettrészletek. Utána: Könnyü zene. — **Toulouse.** 20. Tánczene. 20.35 Argentinai zene. 21.30 Szimfonikus zene. 22.25. Dalok. 23. Kávéházi zene. 1.15 Kávéházi zene. — **Wien.** 12. A Cerda-zenekar játéka. 16.30 A Werba-zenekar játéka. 18.30. Munk-Weisberger Marienne zongoramüvésznő játéka. 21. Monstrehangververseny. — **Budapest.** 10.15. Az Országos Postászenekar hangversenye. 1.05. Gramofonhangverseny. 6. Megyery Ella előadása: „Berlin, Európa New Yorkja". 6.30. Sovánka Nándor és cigányzenekarának hangversenye. 7.30. Olasz nyelvoktatás. (Gallerani Bonaventura). 8. Molnár Jenő novellái. 1. „A nagy pillanat". 2. „Elvesztettem a botomat". Felolvassa a szerző. 8.25. Hangverseny 9.1é. Odry Árpád, a Nemzeti Szinház örökös tagjának előadói estje. 10.30. Másfélóra könnyü zene. 12. Pertis Jenő s cigányzenekarának hangversenye a Britannia nagyszállóból.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap **4.** vasárnap **5 Lei,** vastagabb betüvel **8,** illetve **10 Lei** A legkisebb hirdetés ára 10 szóig hétköznap **40,** vasárnap **50 Lei** A vastagabb betüvel kivánt szavak aláhuzandók Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető megváltoztassa. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdezősködésre válaszolunk Ajánlatok jeligés levelek továbbitására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151 A hirdetésekre vonatkozó felvilágositást a kiadóhivatal adja meg.

▲ ▲ **HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 5 ÓRÁIG VESZÜNK FEL** ▲ ▲

LEVELEZÉS.

FÜGGETLEN, jómódu urhölgy ismeretségét keresi jómegjelenésü fiatalember. Leveleket „Tartós barátság" jeligére az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 1478

HOLNAP jeligére levél van az Aradi Közlöny kiadójában, kérem átvenni. 1492

ALKALMAZÁS.

DEUTSCHES Kinde fräulein zu einem 9jährigen Knaben wird gesucht. Adresse an der Administration des Aradi Közlöny. 1414

ALVÁCA GYÓGYFÜRDŐ keres szobaasszonyt, londinert, fürdőmestert, lehetőleg házaspárt. Jelentkezés Polgár, Piata Catedralei fél 1-től 2-ig. 39

4000 LEIT kereshet naponta intelligens személy önállóan, 2000 lej lefizetés után. Érdeklődök Vadászkürt 10 szoba. 1490

ÁRUSITÓNŐ, ki a hazai nyelveket tökéletesen birja, állandó alkalmazást nyer Plesz Gyula cégnél, Str Colonel Pirici 5. 1482

LAKAS.

KÖZEL a szinházhoz magánházban 2 szobás uccai lakás viz- és villanyvilágitással, szép gyümölcsös kerttel, május 1-re kiadó vagy jutányos áron eladó a házban kétszobás udvari lakás is van. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 1408

EGYSZOBÁS konyhás lakás főtéren kiadó Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

FŐTÉREN kétszobából álló helyiség azonnal kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában.

MAGÁNHÁZBAN kétszobás lakás mellékhelyiségekkel, gyümölcsös kerttel azonnal kiadó, volt Illés-ucca 83. Bővebbet Curticean fényképésznél. 1411

Kiadó

az állomás és az Astra-gyár mellett üzlethelyiség hozzátartozó 2 szobás lakással és 1491

3 szobás lakás mellékhelyiségekkel és üvegezett folyosóval.

Salamon, Bulev. Carol 79, sz., emelet.

FŐTÉREN első emeleti három nagy szobából és előszobából álló helyiség, mely főleg üzleti célokra (irodának, divatszalonnak, szabóüzletnek stb.) rendkivül alkalmas, azonnal kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában.

KÉT-HÁROMSZOBÁS, fürdőszobás lakás májusra kiadó. Str. Ghiba Birta 40. 1489

KIADÓ háromszobás uccai lakás, fürdőszoba nincs. volt Mikes Kelemen-u. 8. 1486

KETTŐSZOBÁS szuterén lakás májusra kiadó. Bővebbet Bulev. Carol 37. házfelügyelőnél. 39

MODERN ötszobás kertes magánház május 1-re kiadó. Str. Marasesti 56. 1483

MAGÁNHÁZBAN kétszobás, előszobás uccai lakás kiadó májusra, volt Szt. Péter-tér 15. 1479

KÉT szoba, konyhás I-ső emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó Cim az Aardi Közlöny kiadójában

FŐTÉREN kétszobás, konyhás lakás azonnalra kiadó Cim az Aradi Közlöny kiadójában.

Kiadó

négyszobás, fürdőszobás, konyhás lakás éléskamrával és pincével május elsejére a Piata Avram Iancu (v. Szabadság-tér) sarkánál. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 250

VÉTEL ÉS ELADÁS.

8500 LEI egy bőrgarnitura imazsámoly, KÖNYVSZEKRÉNYEK, irósztalok, előszobafal, hiuz és medve bőrök szőnyegnek kidolgozva, filé storeok, ágyteritők, antik órák, vitrinek, komódok, festmények, 12 személyes evőeszközök, kredencek, asztalok, székek, zongorák, hegedük, perzsaszőnyegek, modern ebédlők, háló, uriszoba, szalon berendezések, bőrgarnitura, paravánok, álló villanylámpa, nyest és skunksboa, besszarábiai szőnyeg, fotelok, disztárgyak, sekreter, gobelinek, sezlon, sezlonteritő stb. eladók SALGÓNÉ bizományi üzlete Str Horia (Széchenyi-u.) 1. Neumanpalota. 1000

BÉLYEGZŐK, dombornyomások és rendes nyomtatványokat, legizléses ebben szállit Császár irodafelszerelési vállalata Str. Alexandri 5. Telefon 3—93. 1200

MOTORKERÉKPÁR 500 kcm. oldalkocsival, világitással, eladó. volt Simonyi-ucca 14. 1487

FOSZTOTT toll, uj zsiros bödön privát házban eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 1482

GYERMEKKOCSI modern, alig használt és járóiskola, eladó. Bul. Regele Ferdinand 58., I. emelet. 1493

MEGBIZÓIM részére keresek jégszekrényeket, antik szalonokat, antik és modern ezüsttárgyakat, márkás figurális porcellánokat, antik poharakat, antik vitrineket, gyári és perzsa szőnyegeket, külön butordarabokat, komplett szobaberendezéseket, Kivánatra házhoz megyek. SALGÓNÉ bizományi üzlete Str. Horia (Széchenyi-u.) 1. Neumanpalota. 1000

TISZTA, MOSOTT RONGYOT gépek tisztitására kisebb tételben keresünk megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

ÜRES FESTÉKES HORDÓK eladók. — Cim az Aradi Közlöny kiadójában 1454

NAGYMENNYISÉGÜ PLÉHPANT eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 1151

MACULATURA PAPIR 5 kilogros csomagokban, rendkivül olcsón kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

INGATLAN.

CUVINBAN öt hold bőtermő szőllőm nagy uriházzal, villamoshoz három perc nyire, elcserélném aradi házzal, vagy eladnám. Bulev. Carol 46. fldszt. 2. 1485

ELADÓ OLCSÓ HÁZAK!
Volt Erzsébet-köruton 1×2 és 1×1 szobás kisebb ház 380.000 lej. Volt Urbán Iván-uccában üzletes sarokház 350.000 lej. Belváros aszfaltos uccájában 4 szoba, elő, fürdő, cselédszobás ház 450.000 lej. Zsidótemplom közelében emeletes ház 2×3 és 2×1 szobás lakással 550.000 lej. Görög kath. templom közelében modern uriház 1×4 és 1×3 szobás, fürdőszobás lakással 700.000 lejért eladók. Bővebbet Kiss Lajos „Uranul" irodájában, Városházával szemben, Bul. Reg. Ferdinand 1. szám. 1473

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarkánál, ahol hosszu évtizedeken át nagy vevőkörrel rendelkező kelmefestő és tisztitóüzlet volt, azonnalra kiadó Cim az Aradi Közlöny kiadójában.

Legszebben végzi tavaszi ruhák vegyi tisztitását és festését **HOSZPODÁR, Str. Stroiescu 13.**

Agilis eladó,

aki füszer- és élelmiszerüzletekben Aradon és esetleg Temesváron bejáratos, egy nagyobb cikk eladásával jövedelmező kereset hez jut. Részletes ajánlatokat az eddigi müködés és referenciák megjelölésével „Megbizható" jelige alatt az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérjük.

Tavaszi épitkezéshez **TÉGLA** gép-, kézi-, kut-, mindenféle idomtégla és cserép prima minőségben napi árban kapható **BRAUN GUSZTÁV** téglagyár Telefon: 171 — 165. 1275

Olcsón vásárol órát és ékszert **Csáky** cégnél Arad, a Lutheránus templommal szemben. Sportegyleteknek ezüst koszoruk és ezüst babérágak kedvezményes árak mellett.

„Kávékirálynál" főzelék-konservek gyári áron. 68

Az Aradi Neolog és Orthodox Zsidó hitközségek elöljáróságai értesitik a közönséget, hogy a **Pászka** árát kg-ként **35** lejre leszállitotta

Autótulajdonos urak,

akik nálam állandóan vásárolnak benzint és olajat, valamint azok, kik autóikat nálam garagirozák, a következő előnyben részesülnek:

1. Villamos légpumpa a gummik felfuvására.
2. Készülék a rugók zsirozására.
3. Készülék, mely megmutatja a motor kompresszióját anélkül, hogy a hengert le kellene szerelni.
4. Porszivógéppel a csukott autó belseje kitakaritható.
5. Éjjeli szolgálat.
6. Telefon használata a városban ingyenes.
7. Koosimosás és zsirozás egyszeri és havi bérletre (autópenzio).

2 box momentán szabad, havi 1000 lejért kiadó.

GARAGE AUTOBOX

ARAD, Str. Muresianu (Nádor-u.) 5

Makulatura, tiszta lappéldányok csomagolásra, 5 kgr.-os kötegekben rendkivül olcsón kaphatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.